

ИЗВЕШТАЈ

о пословању слободних зона у Републици Србији за 2014. годину

Правни основ за подношење овог Извештаја садржан је у члану 11. став 4. Закона о слободним зонама („Службени гласник РС”, број 62/06), којим је прописано да министарство надлежно за послове финансија подноси Влади једном годишње извештај о пословању у свим слободним зонама у Републици Србији, са предлогом мера.

Сагласно члану 11. став 1. Закона о слободним зонама, привредна друштва за управљање слободном зоном дужна су да у року од 90 дана по истеку календарске године доставе Управи за слободне зоне годишње извештаје о пословању у слободној зони за претходну годину.

Имајући у виду препоруку Министарства финансија да рок за достављање извештаја за статистичке и друге потребе за 2014. годину, буде продужен до 31. марта 2015. године, привредна друштва за управљање слободним зонама која користе ове извештаје својих корисника за састављање извештаја о пословању слободне зоне, а која су функционисала у 2014. години, нису била у могућности да у прописаном року доставе тражене извештаје.

У 2014. години на територији Републике Србије функционисало је дванаест слободних зона и то: Слободна зона „Пирот”, Слободна зона „Зрењанин”, Слободна зона „Суботица”, Слободна зона „Нови Сад”, „ФАС Слободна зона”, Крагујевац, Слободна зона „Шабац”, Слободна зона „Ужице”, Слободна зона „Смедерево”, Слободна зона „Крушевац”, Слободна зона „Свилајнац”, Слободна зона „Апатин” и Слободна зона „Врање”.

Истичемо да је Управа за слободне зоне, у складу са својим овлашћењима и спроводећи контролну функцију, израдила Предлог решења о престанку важења Решења Владе о давању сагласности за одређивање подручја Слободне зоне „Југ” у Нишу, 05 Број: 483-3518/2012 од 18. маја 2012. године, у складу са чланом 8. став 3. Закона о слободним зонама, којим је прописано да акт којим се даје сагласност за одређивање подручја слободне зоне престаје да важи ако зона не почне са радом у року од две године од дана ступања на снагу тог акта.

На основу тог предлога, Влада Републике Србије донела је Решење о престанку важења Решења Владе о давању сагласности за одређивање подручја Слободне зоне „Југ” у Нишу, 05 Број: 483-3518/2012 од 18. маја 2012. године, 05 Број: 483-10783/2014 од 24. септембра 2014. године.

I Капацитети слободних зона

У 2014. години дошло је до оснивања Слободне зоне „Апатин” у Апатину, на површини од 122 ha 17 a 04 m² и Слободне зоне „Врање” у Врању, на површини од 114 ha 14 a 50 m².

Током 2014. године, дошло је до проширења Слободне зоне „Пирот” у Пироту на површини од 13 ha 66 a 96 m².

Такође, у 2014. години, формиране су Комисије за утврђивање испуњености просторних и енергетских услова, услова заштите животне околине и других техничких услова за рад слободне зоне, услова за рад царинске службе, као и услова у погледу спровођења мера царинског надзора за почетак рада дела подручја следећих слободних зона: „Смедерево” у Смедереву, „Суботица” у Суботици, „Апатин” у Апатину, „Пирот” у Пироту и „Врање” у Врању.

Површина **Слободне зоне „Пирот”** износи 116 ha 32 a 59 m².

Површина канцеларијског простора у овој слободној зони износи 12.548 m², а затвореног производног простора 153.188 m². Површина затвореног складишног простора износи 49.140 m², а отвореног 558.502 m².

Површина **Слободне зоне „Суботица”** износи 43 ha 67 a 34 m².

Површина канцеларијског простора износи 1.300 m², док је површина затвореног производног простора у овој слободној зони 62.700 m². Површина затвореног складишног простора је 1.000 m², а отвореног складишног простора 6.800 m².

Површина **Слободне зоне „Зрењанин”** износи 98 ha 05 a 85 m².

Површина канцеларијског простора износи 2.238 m², затвореног производног простора 26.153 m², затвореног складишног простора 8.926 m², док је површина отвореног складишног простора 5.120 m².

Подручје **Слободне зоне „Нови Сад”** обухвата територију укупне површине 75 ha 08 a 47 m².

Површина канцеларијског простора износи 2.010 m², затвореног производног простора 217.547 m², док је површина затвореног складишног простора 13.263 m², а отвореног складишног простора у подручју слободне зоне 7.900 m².

Подручје **Слободне зоне „ФАС Слободна зона”** обухвата територију укупне површине 176 ha 45 a 62 m².

Површина канцеларијског простора износи 39.053 m², затвореног производног простора 302.956 m², затвореног складишног простора 62.960 m², а површина отвореног складишног простора у подручју слободне зоне износи 105.021 m².

Површина **Слободне зоне „Шабац”** износи 42 ha 81 a 41 m².

Површина канцеларијског простора износи 550 m², затвореног производног простора 2.892 m², затвореног складишног простора 12.270 m², а површина отвореног складишног простора у подручју слободне зоне износи 14.000 m².

Површина **Слободне зоне „Ужице”** износи 55 ha 38 a 52 m².

Површина канцеларијског простора износи 2.614 m², затвореног производног простора 290.930 m², затвореног складишног простора 83.150 m², док је површина отвореног складишног простора у подручју слободне зоне 177.158 m².

Површина **Слободне зоне „Крушевац”** износи 64 ha 86 a 84 m².

Површина канцеларијског простора износи 23.136 m², затвореног производног простора 70.968 m², затвореног складишног простора 16.887 m², док је површина отвореног складишног простора у подручју слободне зоне 3.965 m².

Површина **Слободне зоне „Смедерево”** износи 142 ha 73 a 01 m².

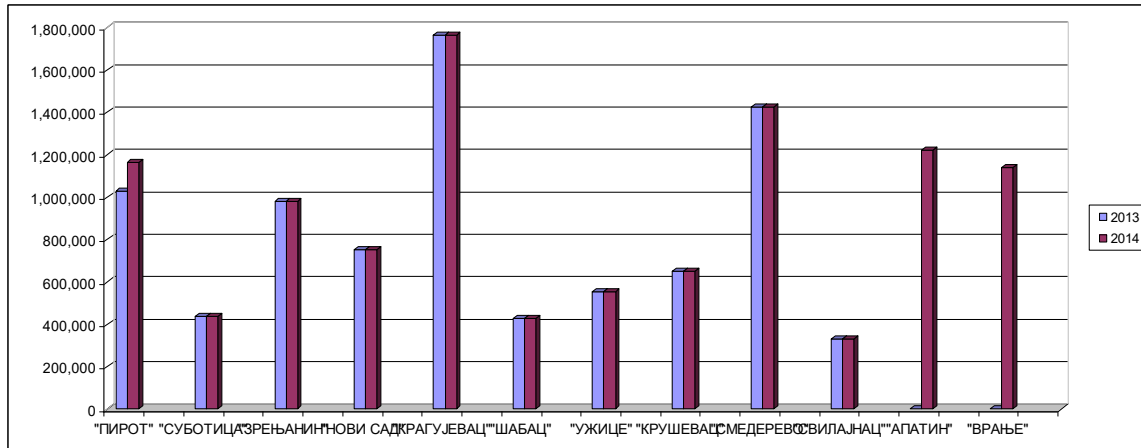
Површина канцеларијског простора износи 4.100 m², затвореног производног простора 23.200 m², затвореног складишног простора 3.700 m², док је површина отвореног складишног простора у подручју слободне зоне 15.100 m².

Површина **Слободне зоне „Свилајнац”** износи 33 ha 03 a 56 m².

Површина канцеларијског простора износи 1.082 m², затвореног производног простора 5.018 m² а затвореног складишног простора 4.180 m².

Површина **Слободне зоне „Апатин”** износи 122 ha 17 a 04 m² а површина **Слободне зоне „Врање”** износи 114 ha 14 a 50 m². У овим слободним зонама током 2014. године нису били завршени објекти њихових корисника, те из тог разлога немамо површине канцеларијског простора, затвореног производног простора и складишних простора.

ПОВРШИНА СЛОБОДНЕ ЗОНЕ (у m²)

II Резултати пословања слободних зона

Укупна вредност реализованог промета робе и услуга у 2014. години преко наведених слободних зона износи 4.794.912.684 евра. У односу на 2013. годину укупан промет мањи је за 2,84%. На смањење промета утицало је смањење увоза робе, репроматеријала и готових производа, као и смањење извоза робе. Увоз робе мањи је за 3,24% у односу на 2013. годину, и то репроматеријала за 9,03%, док је увоз готових производа повећан за 61,95%. Извоз робе мањи је за 2,06% у односу на 2013. годину, а пласман робе на тржиште Републике Србије мањи је за 6,18% у односу на 2013. годину. Вредност пружених услуга у слободним зонама већа је у односу на 2013. годину за 101,35%. Истичемо да је смањење укупне вредности реализованог промета робе и услуга у 2014. години резултат смањења укупне вредности реализованог промета „ФАС Слободна зона”, Крагујевац за 16,16% и смањење укупне вредности реализованог промета робе и услуга Слободне зоне „Зрењанин” за 9,09%, док све остале слободне зоне бележе значајан пораст укупне вредности реализованог промета робе и услуга у односу на 2013.

Вредност реализованог промета робе и услуга износи 4.794.912.684 евра и то:

- увоз - 2.174.933.154 евра,
- извоз - 2.119.924.849 евра,
- пласман на тржиште Републике Србије - 482.056.880 евра,
- вредност реализованог промета услуга у слободним зонама - 17.997.801 евра.

У односу на 2013. годину промет услуга већи је за 101,35%.

Највећи промет реализован је у „ФАС Слободна зона”, Крагујевац и износи 2.728.191.597 евра, односно 56,90% укупно реализованог промета робе и услуга у слободним зонама. У односу на 2013. годину укупан промет у овој слободној зони мањи је за 16,16%, а вредност продате робе и пружених услуга за 14,18%. Пад у укупном промету „ФАС Слободна зона”, Крагујевац у односу на 2013. годину може се сматрати очекиваним, имајући у виду чињеницу да је током 2013. године компанија „Фиат Аутомобили Србија” д.о.о. први пут извршила испоруку свог производа, модела 500Л, својим купцима у целом свету, док испорука овог производа током 2014. године, представља поновну куповину од стране купаца и било је очекивано да ће вредност поновљене куповине бити нижа у односу на вредност из 2013. године.

У Слободној зони „Пирот” реализован је укупан промет у износу од 745.951.284 евра. У односу на 2013. годину промет у овој слободној зони већи је за 36,15%. Укупна вредност продате робе и пружених услуга већа је за 17,28%.

У Слободној зони „Зрењанин” реализован је укупан промет у износу од 233.016.583 евра. У односу на 2013. годину промет у овој слободној зони мањи је за 9,09%, док је укупна вредност продате робе и пружених услуга већа за 1,90%. Истичемо, компанија „DAD Draexlmaier Automotive” д.о.о. која је корисник ове слободне зоне, стратешки је партнер компаније „Фиат Аутомобили Србија” д.о.о. те је пад обима производње ове компаније утицао и на пад обима производње компаније „DAD Draexlmaier Automotive” д.о.о.

У Слободној зони „Суботица” реализован је укупан промет у износу од 492.436.202 евра. У односу на 2013. годину промет у овој слободној зони већи је за 29,58%. Укупна вредност продате робе и пружених услуга већа је за 35,58%.

У Слободној зони „Нови Сад” реализован је промет у износу од 125.740.781 евра. У односу на 2013. годину промет у овој слободној зони већи је за 6,12%. Укупна вредност продате робе и пружених услуга већа је за 10,99%.

У Слободној зони „Шабац”, укупан реализован промет износио је 10.386.431 евра. У односу на 2013. годину промет у овој слободној зони већи је за 64,42%. Укупна вредност продате робе и пружених услуга већа је за 93,84%.

У Слободној зони „Ужице” реализован је промет у износу од 347.324.182 евра. У односу на 2013. годину промет у овој слободној зони већи је за 0,90%. Укупна вредност продате робе и пружених услуга већа је за 2,22%.

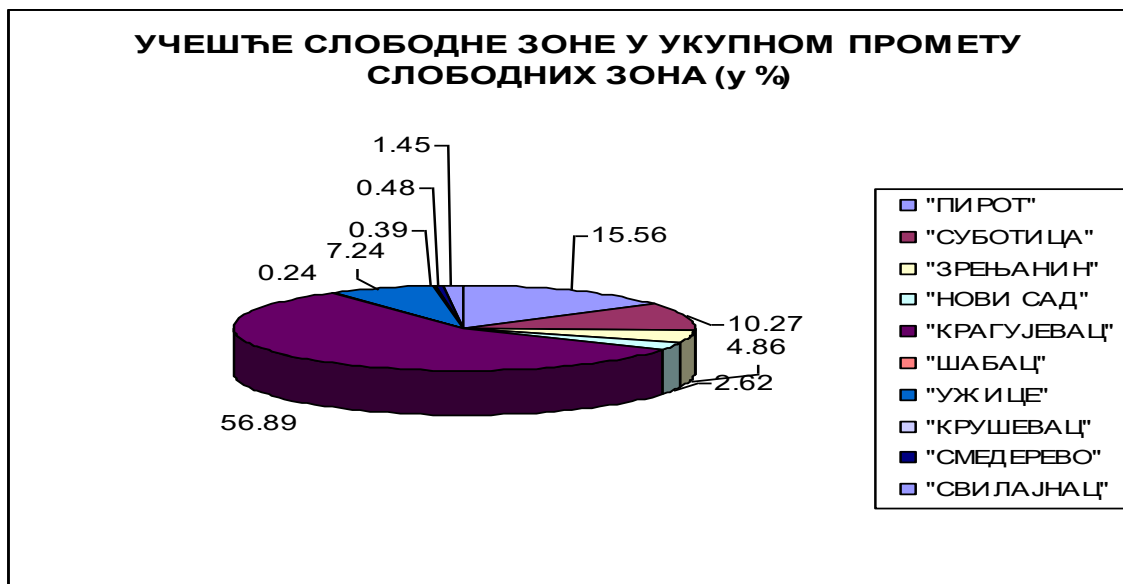
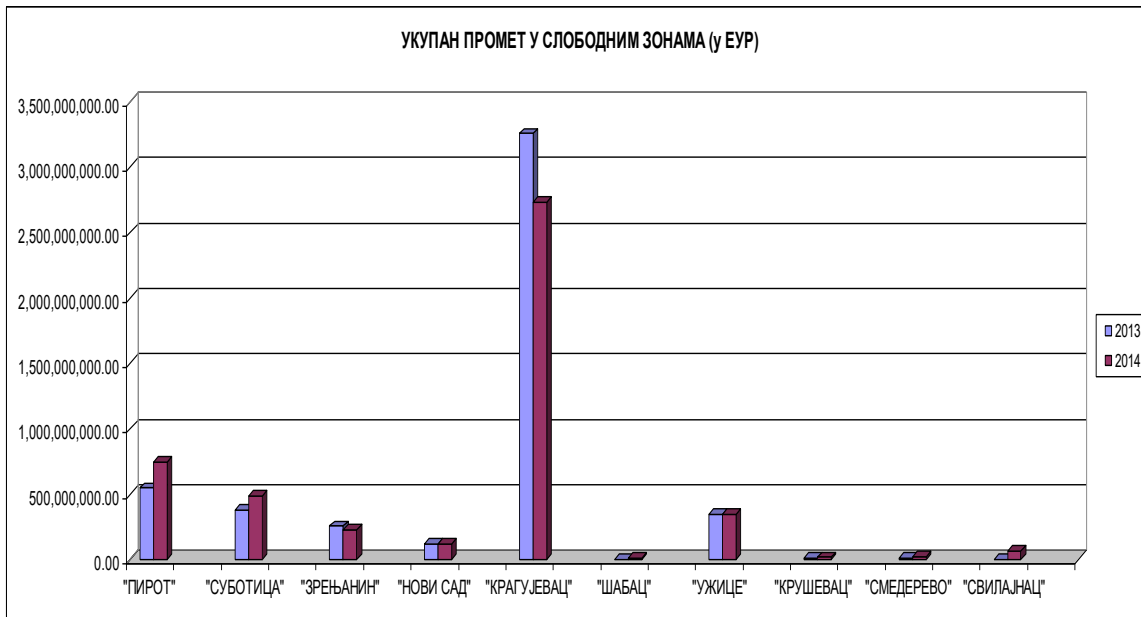
У Слободној зони „Крушевац” реализован је промет у износу од 19.026.900 евра. У односу на 2013. годину промет у овој слободној зони већи је за 45,28%. Укупна вредност продате робе и пружених услуга већа је за 35,23%.

У Слободној зони „Смедерево” реализован је промет у износу од 23.146.167 евра. У односу на 2013. годину промет у овој слободној зони већи је за 58,53%. Укупна вредност продате робе и пружених услуга већа је за 36,70%.

У Слободној зони „Свилајнац” реализован је промет у износу од 69.568.209 евра, док је укупна вредност продате робе и пружених услуга износила 38.644.650 евра.

У Слободној зони „Апатин” реализован је промет у износу од 124.348 евра, и представља део материјала унетог за потребе изградње објекта.

У Слободној зони „Врање” није било реализованог промета имајући у виду да током 2014. године није завршена изградња објекта за потребе инвеститора.

Спољнотрговински промет

„ФАС Слободна зона”, Крагујевац остварила је највећи извоз робе у износу од 1.239.966.724 евра.

У слободну зону је извршен унос робе у вредности 1.218.452.224 евра, и то:

- за потребе производње у слободној зони - 1.197.633.821 евра,
- роба стављена у поступак складиштења - 20.818.403 евра.

У односу на 2013. годину укупан извоз робе мањи је за 12,62%.

Увоз робе у односу на 2013. годину, такође је мањи за 18,50%. Увоз репроматеријала мањи је за 16,28%, док је увоз готових производа мањи за 67,73%.

Слободна зона „Пирот” остварила је укупан извоз робе, у износу од 297.966.543 евра.

У укупном извозу робе из слободне зоне, учешће робе произведене у слободној зони износи 80,60%, односно 240.160.560 евра.

Учешће стране робе која је ускладиштена а затим извезена, у укупном извозу робе из слободне зоне износи 19,40%, односно 57.805.983 евра. Овај извоз је само статистички приказан, с обзиром да нема утицаја на девизни прилив.

Унос стране робе остварен је у износу од 365.424.230 евра, и то:

- за потребе производње у слободној зони - 181.916.337 евра,
- роба стављена у поступак складиштења - 183.507.893 евра.

Роба која је стављена у поступак складиштења, у вредности од 57.805.983 евра је ускладиштена и извезена из слободне зоне.

У односу на 2013. годину укупан извоз робе већи је за 7,35%, али је извоз робе произведене у слободној зони мањи за 0,21%.

Увоз робе у односу на 2013. годину, такође је већи за 63,56%. Увоз репроматеријала увећан је за 6,55%, док је увоз готових производа повећан за 248,35%.

Слободна зона „Зрењанин” остварила је извоз робе у износу од 92.280.763 евра.

У укупном извозу робе из слободне зоне, учешће робе произведене у слободној зони износи 99,74%, односно 92.043.262 евра.

Учешће стране робе која је ускладиштена а затим извезена, у укупном извозу робе из слободне зоне износи 0,26%, односно 237.501 евра. Овај извоз је само статистички приказан, с обзиром да нема утицаја на девизни прилив.

Унос робе у слободну зону износио је 92.237.561 евра, и то:

- за потребе производње у слободној зони - 91.095.890 евра,
- роба стављена у поступак складиштења - 1.141.671 евра.

Роба која је стављена у поступак складиштења, у износу од 1.005.033 евра оцарињена и пласирана на тржиште Републике Србије, а роба у вредности од 237.501 евра је извезена из слободне зоне. Овако исказани подаци резултат су чињенице да су корисници слободне зоне у 2014. години продали и део залиха готових производа из претходне године.

У односу на 2013. годину укупан извоз робе већи је за 10,79%, при чему је извоз робе произведене у слободној зони већи за 10,99%.

Увоз робе у односу на 2013. годину мањи је за 21,94%, при чему је увоз репроматеријала мањи за 22,26%, док је увоз готових производа повећан за 15,62%.

Смањење увоза репроматеријала за 22,26% у односу на 2013. годину је резултат постојања залиха репроматеријала на крају 2013. године, и овај износ смањења увоза репроматеријала одразио се на смањење укупног промета у овој слободној зони за 9,09% у односу на 2013. годину.

Слободна зона „Суботица” остварила је укупан извоз робе у износу од 244.919.377 евра.

У укупном извозу робе из слободне зоне, учешће робе произведене у слободној зони износи 97,15%, односно 237.939.856 евра.

Учешће стране робе која је ускладиштена а затим извезена, у укупном извозу робе из слободне зоне износи 2,85%, односно 6.979.521 евра. Овај извоз је само статистички приказан, с обзиром да нема утицаја на девизни прилив.

У слободну зону је извршен унос робе у вредности од 246.936.135 евра, и то:

- за потребе производње у слободној зони - 220.634.985 евра,
- роба стављена у поступак складиштења - 26.301.150 евра,

Роба која је стављена у поступак складиштења, у износу од 6.979.521 евра је ускладиштена и извезена из слободне зоне.

У односу на 2013. годину укупан извоз робе већи је за 35,65%, при чему је извоз робе произведене у слободној зони већи за 36,78%.

Увоз робе у односу на 2013. годину већи је за 24,12%. Увоз репроматеријала већи је за 18,55%, док је увоз готових производа повећан за 104,81%.

Слободна зона „Нови Сад” остварила је укупан извоз робе у износу од 22.000.553 евра, што је смањење од 14,99% у односу на 2013. годину.

У укупном извозу робе из слободне зоне, учешће робе произведене у слободној зони износи 8,17%, односно 1.797.336 евра.

Учешће стране робе која је ускладиштена а затим извезена, у укупном извозу робе из слободне зоне износи 91,83%, односно 20.203.217 евра. Овај извоз је само статистички приказан, с обзиром да нема утицаја на девизни прилив.

У слободну зону је извршен унос робе у вредности од 57.886.288 евра, и то:

- за потребе производње у слободној зони - 9.476.514 евра,
- роба стављена у поступак складиштења - 48.409.774 евра.

Роба која је стављена у поступак складиштења, у износу од 33.004.561 евра оцарињена је и пласирана на тржиште Републике Србије, а роба у вредности од 15.224.790 евра је извезена из слободне зоне.

Слободна зона „Шабац” остварила је укупан унос робе у износу од 5.435.240 евра, што представља повећање за 44,46% у односу на 2013. годину. Извоз робе је у 2014. години износио 1.640.080 евра и већи је за 76,07% у односу на 2013. годину. У укупном извозу робе из слободне зоне, учешће робе произведене у слободној зони износи 89,86%, односно 1.437.809 евра.

У слободну зону је извршен унос робе у вредности 3.191.699 евра, од чега је роба која је стављена у поступак складиштења, у износу од 3.292.769 евра оцарињена и пласирана на тржиште Републике Србије, а роба у вредности од 166.271 евра извезена из слободне зоне. Овако исказани подаци резултат су чињенице да су корисници слободне зоне у 2014. години продали и део залиха готових производа из претходне године.

Слободна зона „Ужице” остварила је укупан извоз робе у износу од 171.078.645 евра.

У укупном извозу робе из слободне зоне, учешће робе произведене у слободној зони износи 97,70%, односно 167.146.982 евра.

У слободну зону је извршен унос робе за потребе производње у вредности 133.830.893 евра, док је увоз готових производа износио 6.728.818 евра.

У односу на 2013. годину, укупан извоз робе произведене у слободној зони већи је за 4,70%, док је увоз репроматеријала у односу на 2013. годину мањи за 1,63%.

Слободна зона „Крушевац” остварила је укупан извоз робе у износу од 5.574.791 евра.

У укупном извозу робе из слободне зоне, учешће робе произведене у слободној зони износи 97,50%, односно 5.435.177 евра.

У слободну зону је извршен унос робе за потребе производње у вредности 5.718.617 евра, док је увоз готових производа износио 1.866.407 евра.

У односу на 2013. годину, укупан извоз робе произведене у слободној зони већи је за 29,69%, док је увоз репроматеријала у односу на 2013. годину већи за 47,98%.

Слободна зона „Смедерево” остварила је извоз произведене робе у износу од 10.263.239 евра, односно 100% од укупно оствареног извоза робе.

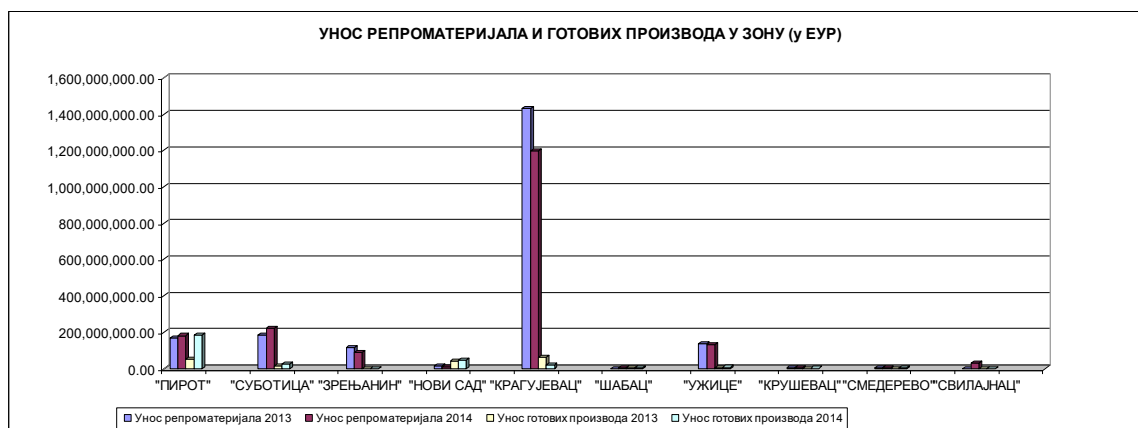
У слободну зону је извршен унос робе за потребе производње у вредности 5.765.524 евра.

У односу на 2013. годину укупан извоз робе произведене у слободној зони већи је за 7,26%, док је увоз репроматеријала у односу на 2013. годину већи је за 27,51%.

Слободна зона „Свилајнац” остварила је извоз произведене робе у износу од 34.234.134 евра, односно 100% од укупно остварене производње.

У слободну зону је извршен унос робе за потребе производње у вредности 29.823.618 евра.

Промет услуга

У Слободној зони „Пирот” укупна вредност пружених услуга износи 2.340.192 евра.

У односу на 2013. годину укупна вредност пружених услуга мања је за 5,44%.

У Слободној зони „Зрењанин” укупна вредност пружених услуга износи 93.485 евра.

У односу на 2013. годину укупна вредност пружених услуга мања је за 0,20%.

У Слободној зони „Суботица” укупна вредност пружених услуга износи 543.380 евра.

У односу на 2013. годину укупна вредност пружених услуга већа је за 3,67%.

У Слободној зони „Нови Сад” укупна вредност пружених услуга износи 540.578 евра.

У односу на 2013. годину укупна вредност пружених услуга већа је за 1,58%.

У Слободној зони „Шабац” укупна вредност пружених услуга износи 18.342 евра.

У односу на 2013. годину укупна вредност пружених услуга смањена је за 69,85%.

У „ФАС Слободна зона”, Крагујевац укупна вредност пружених услуга износи 6.447.817 евра.

У односу на 2013. годину укупна вредност пружених услуга већа је за 30,58%.

У Слободној зони „Ужице” укупна вредност пружених услуга износи 517.171 евра.

У односу на 2013. годину укупна вредност пружених услуга смањена је за 1,31%.

У Слободној зони „Крушевац” укупна вредност пружених услуга износи 53.954 евра.

У односу на 2013. годину укупна вредност пружених услуга већа је за 91,35%.

У Слободној зони „Смедерево” укупна вредност пружених услуга износи 3.032.366 евра и значајно је порасла у односу на 2013. годину када је износила 18.123 евра.

У Слободној зони „Свилајнац” укупна вредност пружених услуга износи 4.410.516 евра.

Обим инвестиционих улагања

Обим инвестиционих улагања у слободним зонама у 2014. години износи 208.709.748 евра, и у односу на 2013. годину већи је за 5,47%.

У Слободној зони „Пирот” реализовано је инвестиционо улагање у износу од 137.145.498 евра. Инвестиције су имали:

- привредно друштво за управљање слободном зоном - 42.000 евра,
- корисник слободне зоне, предузеће „Новадис” (100% власништво страног улагача) - 13.031 евра,

- корисник слободне зоне, предузеће „Пиротекс Трико” (домаће производно предузеће) - 46.000 евра,
- корисник слободне зоне, предузеће „Бест табако” (инострано производно предузеће) - 141.000 евра,
- корисник слободне зоне, предузеће „Тери инжењеринг” - 10.000 евра,
- корисник слободне зоне, предузеће „Серб Пекидинг” (инострано производно предузеће) - 454.000 евра,
- корисник слободне зоне, предузеће „Тигар” А.Д. (домаће производно предузеће) - 161.000 евра,
- корисник слободне зоне, хладњача „Ленада” - 3.670.000 евра,
- корисник слободне зоне, предузеће „Tigar Tyres” (власништво „Michelin”-а) - 127.489.467 евра, и
- корисник слободне зоне, производно предузеће „D Company” - 5.119.000 евра.

Привредно друштво за управљање слободном зоном инвестирало је у инфраструктурно опремање подручја зоне и набавку опреме.

Предузеће „Новадис” је инвестирало у опремање производних капацитета опремом и алатима за производњу са домаћег тржишта и из увоза.

Предузеће „Пиротекс Трико” наставило је инвестирање у изградњу магацинских и производних капацитета површине веће од 2.000 m². Целокупна инвестиција подржана је од Министарства Економије и регионалног развоја Републике Србије. У 2008. години реализовано је 35% укупне инвестиције у износу од 181.634 евра. У периоду од 2010. године до 2013. године реализовано је инвестирање у износу од 342.441 евра. У 2014. години инвестирано је 46.000 евра у завршне радове на поменутом објекту. Завршетак инвестиције у објекте и почетак рада фирме у слободној зони очекује се у току 2015. године. Имајући у виду да се овај пројекат већим делом финансира од стране државних органа, пре свега од средстава које уплаћује Министарство привреде, због недостатка пренетих средстава, почетак производње није реализован у 2014. години како је било планирано.

Инвестиције предузећа „Тигар” А.Д. у 2014. години су значајно смањена и улагања се углавном односе на инвестиционо одржавање опреме, доградњу и набавку рачунарске опреме, док је један део инвестиционог улагања извршен у пресељење фабрике хемијских производа.

У 2014. години компанија „Tigar Tyres” д.о.о. инвестирала је 127.489.467 евра у куповину савремене опреме, изградњу производно-складишних капацитета, софтвер, лиценце, развој, „goodwell” и сл.

У складу са динамиком пројекта изграђена је процесна зграда са израду полупроизвода, финалног производа, мерење његових перформанси и припрему за испоруку површине 54.000 m², магацин сировина површине 14.400 m², док се

завршетак радова на изградњи нове ваљаре површине 23.600 m² очекује до септембра 2015. године.

Вредност опреме која је унета у зону за потребе овог пројекта у 2014. години износи 68.851.686 евра.

Напомињемо да је од почетка овог пројекта до краја 2014. године инвестирано 164.851.047 евра у изградњу објеката и набавку опреме.

Фирма “D Company” из Бабушнице, која се бави производњом алата за гумарску индустрију, у изградњу новог погона и набавку најсавременије опреме, током 2014. године инвестирала је 5.119.000 евра.

Хладњача „Ленада” је у 2014. години инвестирала 3.670.000 евра у санацију грађевинских објеката, набавку нове опреме и осавремењавање постојеће, са циљем да се производни капацитети са садашњих 4.000 t годишње повећају на 12.000 t.

У **Слободној зони „Зрењанин”** реализовано је инвестиционо улагање у износу од 649.200 евра. Инвестиције су имали:

- корисник слободне зоне, предузеће „Колпа” д.о.о. из Зрењанина, инвестирало је у набавку опреме за производњу и рачунарске опреме износ од 104.460 евра,
- корисник слободне зоне, предузеће „DAD Draexlmaier Automotive” д.о.о. из Зрењанина инвестирало је у опрему износ од 543.522 евра, и
- корисник слободне зоне, предузеће „Лк Арматур” д.о.о. из Зрењанина, инвестирало је опрему за производњу износ од 1.218 евра.

У **Слободној зони „Суботица”** реализовано је инвестиционо улагање у износу од 26.053.244 евра. Инвестиције су имали:

- корисник слободне зоне, предузеће „SIMENS” д.о.о. које је инвестирало 6.884.941 евра у нове производне линије,
- корисник слободне зоне, предузеће „NORMA GROUP” које је инвестирало 2.493.081 евра у набавку опреме,
- корисник слободне зоне, предузеће „DUNKERMOTOREN” које је инвестирало 163.087 евра у набавку опреме и опремање магацинског простора,
- корисник слободне зоне, предузеће „CONTITECH FLUID” које је инвестирало 3.456.325 евра у набавку опреме и
- корисник слободне зоне, предузеће „SWAROVSKI SUBOTICA” које је инвестирало 13.055.810 евра у изградњу објекта и набавку опреме.

У **Слободној зони „Нови Сад”** реализовано је инвестиционо улагање у износу од 1.325.562 евра.

Инвестиције је имало привредно друштво за управљање слободном зоном у износу од 127.849 евра и то у реконструкцију објекта и трафостанице, куповину виљушкара, инсталирање видео надзора и инфраструктурне радове, као и компанија „Alchemika Solusn”, која је инвестирала у набавку опреме и реконструкцију простора износ од 1.120.000 евра и компанија „CONQUEST SRB” која је инвестирала износ од 77.713 евра у набавку опреме.

У **Слободној зони „Шабац”** реализовано је инвестиционо улагање у износу од 571.347 евра.

Инвестиције је имало предузеће „СБЕ Србија” у производну халу и набавку опреме.

У **„ФАС Слободна зона”**, Крагујевац реализовано је инвестиционо улагање у износу од 32.242.518 евра.

Инвестирано је претежно у набавку и инсталирање најсавременије опреме и постројења. Смањена инвестициона активност у 2014. години, у односу на претходне године, објашњава се чињеницом да је модел аутомобила ФИАТ 500Л ушао у трећу годину животног циклуса производа, и да су стога главне инвестиције за прибављање неопходне опреме, технологије и знања већ извршене у претходном периоду, како у самој фабрици аутомобила, тако и код добављача главних компоненти.

У **Слободној зони „Ужице”** реализовано је инвестиционо улагање у износу од 3.998.305 евра. Инвестиције су имали:

- корисник слободне зоне „Ваљаоница бакра” А.Д. у износу од 410.233 евра,
- корисник слободне зоне „Импол Севал” А.Д. у износу од 3.110.000 евра у завршетак линије за бојење лимова и модернизацију пећи,
- корисник слободне зоне „Коперком” д.о.о. у износу од 29.258 евра у набавку опреме и
- корисник слободне зоне „Атлас” д.о.о. у износу од 448.814 евра.

У **Слободној зони „Крушевац”** реализовано је инвестиционо улагање у износу од 6.151 евра.

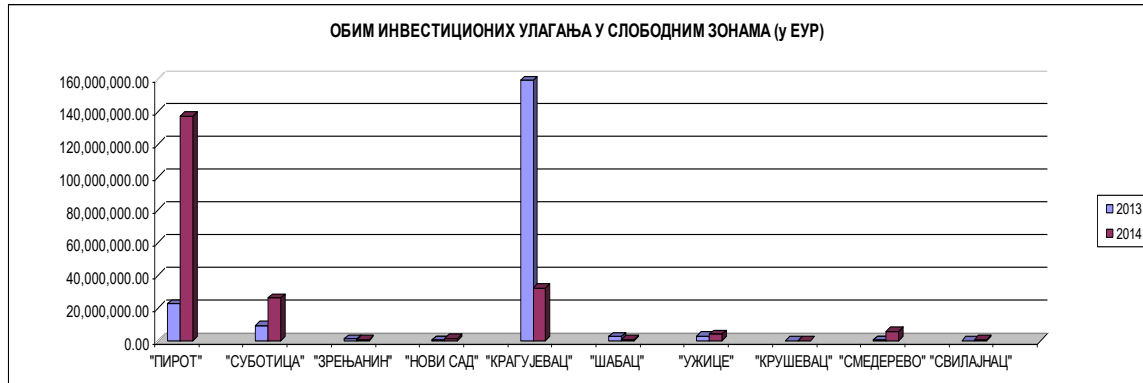
Инвестиције је имало предузеће „Трајал Корпорација” А.Д. које је инвестирало у набавку рачунарске опреме.

У **Слободној зони „Смедерево”** реализовано је инвестиционо улагање у износу од 5.753.772 евра.

Инвестиције су имали предузеће „Q&P” д.о.о. које је инвестирало износ од 132.000 евра, као и Град Смедерево који је инвестирао износ од 5.621.772 евра у изградњу хале за потребе финске компаније „PKC Wiring Systems” д.о.о.

У Слободној зони „Свилајнац” реализовано је инвестиционо улагање у износу од 836.627 евра.

Инвестиције је имало предузеће „Panasonic Lighting Devices Serbia“ д.о.о. које је инвестирало у набавку нове опреме.

Остварени ефекти на локални и укупни привредни развој Републике Србије

Обим пословања свих производних капацитета смештених у слободним зонама последњих година је у сталном порасту. Сви произвођачи су улагали у нову опрему чиме је извршен трансфер савремених технологија.

У Слободној зони „Пирот” вредност укупног промета робе остварене преко ове слободне зоне у 2014. години износи око 745.951.284 евра. Покривеност увоза извозом износила је 132,39%.

Главни програм у Слободној зони „Пирот” је производња путничких и скутер гума произвођача „Michelin” из Француске. Овај пројекат се од 2000. године, успешно одвија у овој слободној зони.

Паралелно са пројектом Биг Тигар, „Tigar Tyres” д.о.о. отпочиње разноврсне активности на различитим пројектима који су од значаја за цео град Пирот, под слоганом Биг Тигар - Биг Пирот. Посебан акценат је на пројектима везаним за: безбедност у саобраћају, побољшање услова рада у школама и сарадња са Градском болницом.

Такође, све што је било расположиво на тржишту Републике Србије, било је и коришћено приликом реализације инвестиције компаније „Tigar Tyres” д.о.о. и то:

- дизајн и изградња магацина, хале, нове ваљаре;
- набавка поједних машина, калупова;
- дизајн и изградња инфраструктуре и пратећих објеката;
- разне врсте услуга.

Само машине за производњу које се не производе у Србији се увозе.

Осим највећих производних програма у Слободној зони „Пирот” пословање осталих програма показује сталну узлазну линију. То доказује стални раст броја корисника Слободне зоне „Пирот”, као и вредност оствареног промета робе и услуга.

Услуге које није у могућности да пружи својим корисницима, слободна зона обезбеђује са подручја општине Пирот. Ова сарадња је нарочито изражена у области грађевинарства где су пројектанти и извођачи радова у слободној зони локалне фирме. Пословима царинског посредовања бави се поред слободне зоне и десетак шпедитерских фирми из Пирота, Димитровграда, Ниша и Београда.

У сарадњи са страним партнерима као корисницима слободне зоне, Слободна зона „Пирот” је један од носилаца развоја града и регије. Присуство страног капитала, кроз континуиране инвестиције у претходном периоду, обезбеђује стални раст девизног прилива од извоза робе из слободне зоне, а такође утиче и на раст запослености, како у самој слободној зони тако и на подручју општине и ширег региона.

Главни корисници Слободне зоне „Пирот” везани су за глобалну економију и светско тржиште и свако превирање у пословању корисника одражава се и на пословање слободне зоне. Међутим, за разлику од 2009. године у којој је забележен пад промета од 67,00% у односу на 2008. годину, у свим наредним годинама забележен је раст промета, па је тако у 2013. години забележено повећање укупног промета за 14,18% у односу на 2012. годину. Извоз из слободне зоне порастао је за 10,27% у односу на 2012. годину.

Обим остварених инвестиција у 2014. години већи је пет пута у односу на 2013. годину.

У Слободној зони „Зрењанин” производњом се бави предузеће „Колпа” д.о.о. из Зрењанина, предузеће „Лк Арматуре” из Зрењанина, предузеће „DAD Draexlmaier Automotive” д.о.о. као и предузеће „Dat Draexlmaier Automotive GmbH” - огранак Зрењанин.

Предузеће „Колпа” д.о.о. се бави производњом када, туш кабина и хидромасажера. Остварену производњу у 2014. години највећим делом (89%) пласирало је на ино-тржиште.

Предузеће „Лк Арматуре” се бави производњом цеви од челика и своју производњу у потпуности пласира на ино-тржиште.

Предузећа „DAD Draexlmaier Automotive” д.о.о. и „Dat Draexlmaier Automotive GmbH” - огранак Зрењанин баве се производњом каблова за ауто

индустрију. Половину своје производње пласирају на ино-тржиште (65%) док је остатак производње испоручен предузећу „Фиат Аутомобили Србија” д.о.о.

Што се тиче тржишне ефикасности пројекта, може се констатовати да је комплетна производња продата и да је ниво залиха релативно низак, нешто више од једномесечне производње. Покривеност увоза извозом износила је 100,00%

У финалним производима који се израђују у слободној зони учествује низ добављача са територије Републике Србије. Најзначајнији домаћи добављачи су испоручиоци смоле, палета, иверице, фолије као и других материјала који се примењују у процесу производње, делова који се уграђују у финални производ, као и амбалаже у коју се пакује финални производ. Процена је да од тога живи додатних 225 лица запослених у тим фирмама ван подручја Слободне зоне „Зрењанин”.

У Слободној зони „Суботица” производњом се бави предузеће „SIEMENS” д.о.о. из Београда, као и предузећа „NORMA GROUP” д.о.о. „DUNKERMOTOREN” д.о.о. „CONTITECH FLUID SERBIA” д.о.о. из Суботице и „SWAROVSKI SUBOTICA” д.о.о.

Предузеће „SIEMENS” д.о.о. из Београда производи делове ветрогенератора и високонапонских електромотора. Ветрогенератори се израђују за потребе произвођача ветро-електрана широм света. Ове електране припадају грани „обновљиве енергије” и као такви имају приоритет у светским инвестицијама. Планови за 2014. годину су извршени са очекиваним резултатима и поставили су се нови програми инвестиција. Циљ новог програма инвестиција је трансфер технологија и проширење производног портфолија, а у сврху раста промета и извоза.

Остварене инвестиције у пословној 2014. години износе 6.884.941 евра што представља 105,00% планираних инвестиција.

И у 2014. години наставило се са инвестирањем у производне линије што је имало апсолутни утицај на раст запослених за још 156 радника. Такође је инвестирано у увоз најсавременијих технологија и опреме за процесе у производном поступку фабрике као што су фарбање, пескарење, импрегнација и полимеризација (ВПИ), заваривање, намотавање и др. Трансфер технологије је урађен из земаља Европске уније.

Предузеће „NORMA GROUP” д.о.о. производи каблове за ауто индустрију. Вредност производње је износила 15.215.040 евра што је за 11,00% мање у односу на 2013. годину, док је број радника смањен за 2,63% у односу на 2013. годину.

Предузеће „DUNKERMOTOREN” д.о.о. које производи електромоторе за желузине је у 2014. години инвестирало 163.087 евра у нову компресорску станицу и адаптацију производног погона ради увођења нових линија, а у складу са плановима проширења производње у 2015. години.

Предузеће „CONTITECH FLUID SERBIA” д.о.о. производи гумена црева за аутомобилску индустрију и у 2014. години су извршена значајна улагања у опрему, која су довела до унапређења производње и испуњења очекиваног квалитета готових производа, као и отварања нових броја радних места. Вредност производње у 2014. години износила је 18.931.937 евра и већа је за 332,78% у односу на 2013. годину, док је број запслених радника већи за 78%, односно у 2014. години запослено је још 270 радника.

У 2014. години предузеће „SWAROVSKI SUBOTICA” д.о.о. инвестирало је 13.055.810 евра у изградњу објекта и набавку опреме. У односу на вредност укупне инвестиције по уговору, а по основу извршених улагања, инвестиција је реализована 72,09%. Током 2014. године ангажовано је још 156 радника. Технологије које се примењују су развијене у Аустрији. У раду са тим технологијама паралелно се ради и на њиховом усавршавању у циљу подизања ефикасности и продуктивности рада запослених, а нарочито ради постизања и одржавања потребног квалитета готових полупроизвода за даљу примену у најразличитије сврхе у модној индустрији, као и у другим индустријским гранама.

У односу на 2013. годину, укупан обим инвестиција повећан је за 184,24%.

Друштво за управљање слободном зоном и њени корисници, за различите послове и услуге, остваривали су у 2014. години у свом редовном пословању пословне односе са многим привредним субјектима ван територије зоне, као што су радови на изградњи инвестиционих објеката, услуге транспорта и шпедиције, услуге осигурања објеката и производње, услуге противпожарне заштите и заштите на раду, услуге физичког обезбеђења објеката, набавка резервних делова и материјала, израда алата и прибора за производњу, услуге исхране радника, књиговодствене и друге услуге. За пружање наведених услуга и испоруку материјала, укључено је преко 40 предузећа са територије града Суботица и ширег региона.

У Слободној зони „Нови Сад” у 2014. години реализовано је инвестиционо улагање у инфраструктурне радове, нову опрему, нови софтвер и видео надзор у износу од 1.325.562 евра.

У новембру 2013. године потписан је уговор са фирмом „Алкемика Солушн” која се бави рециклажом телефонске и компјутерске опреме без монитора и батерија. Процесом рециклаже се добијају метали који ће се извозити на тржиште ЕУ. Почетак рециклажне делатности био је планиран за август 2014. године. У почетној фази планирано је отварање 20 нових радних места.

Иако је отварање рециклажног центра било планирано за август 2014. године, због обимне администрације, дозвола које су морале да се исходују, као и студије изводљивости пред Градском управом за заштиту животне средине тај рок је продужен и померен за април 2015. године. До сада, вредност увезене опреме износи 1.000.000 евра, а у грађевинске радове инвестирано је 120.000 евра.

Уговор са фирмом „Конквест СРБ” д.о.о. потписан је у априлу 2014. године а званично су почели са радом у септембру 2014 године. Остварена инвестициона улагања у 2014. години износила су 77.713 евра.

На пружању шпедитерских услуга ангажовано је доста правних субјеката који за потребе пружања шпедитерских услуга корисницима зоне запошљавају око 50 радника, док је на пословима изградње и санације објеката ангажовано око 75 радника.

„ФАС Слободна зона”, Крагујевац у 2014. години реализовала је инвестиционо улагање у износу од 32.242.518 евра. Инвестирано је претежно у набавку и инсталирање најсавременије опреме и постројења.

Обим инвестиционих улагања у 2014. години мањи је за 79,70% у односу на 2013. годину.

Смањена инвестициона активност у 2014. години, у односу на претходне године, објашњава се чињеницом да је модел аутомобила ФИАТ 500Л ушао у трећу годину животног циклуса производа, и да су стога главне инвестиције за прибављање неопходне опреме, технологије и знања већ извршене у претходном периоду, како у самој фабрици аутомобила, тако и код добављача главних компонената.

Током 2014. године укупно је продато 105.485 возила, од чега је 3.075 продато на домаћем тржишту, а 102.410 је пласирано на инострано тржиште.

Током 2013. године продато је 112.200 возила, док је у 2014. години продато 105,485 возила. Смањење продатог броја аутомобила у 2014. години у односу на претходну годину, последица је кретања тражње на глобалном тржишту.

Пословање „ФАС Слободна зона” остварило је значајан утицај на пословање привредних субјеката који послују у Србији. Посебно позитивни ефекти осећају се у привреди Крагујевца и околних места.

Неке од грана на које је остварен посебно значајан ефекат су: енергетика, транспорт, професионалне услуге, грађевинарство, угоститељство, индустрија обраде секундарних сировина, итд.

У Слободној зони „Шабач” реализовано је инвестиционо улагања у износу од 571.347 евра. Инвестиције је имало предузеће „СБЕ Србија” у производну халу и набавку опреме. Поменуто предузеће је класификовани стратешки партнер „Fiat Automobili Serbia”.

Истичемо да је ова компанија од 2012. године до данас инвестирала 4.410.858 евра и запослила 42 радника, што је у складу са њиховим плановима који су садржани у Елаборату о економској оправданости проширења подручја

Слободне зоне „Шабац”, док је италијанска компанија „ITALPROJECT” која је требала да инвестира 2.000.000 евра и запосли 100 радника за потребе производње пластичних производа и рециклажу материјала од пластике и метала, одустала од пројекта услед немогућности да добије неопходне дозволе за обављање ове врсте делатности.

Услуге манипулације робом корисницима ове слободне зоне обезбеђује „Робно-транспортни центар” А.Д. Шабац, при чему је ангажовано 90 радника. Такође, корисници зоне имају сарадњу са бројним шпедитерским кућама, добављачима и предузећима за организовање транспорта.

Корисници **Слободне зоне „Ужице”** су током 2014. године реализовали инвестициона улагања у износу од 3.998.305 евра. Најзначајније инвестиције су биле у компанији „Импол Севал” А.Д. која је инвестирала 3.110.000 евра у завршетак нове линије за бојење, модернизацију пећи и набавку нове производне опреме.

Током 2014. године потписана су још два корисничка уговора са компанијама „Еко гас МГС” и „Фамот СРБ”.

Захваљујући између осталог и уштедама које остварују пословањем у слободној зони, „Ваљаоница бакра” А.Д. и „Импол Севал” А.Д. су и поред планиране рационализације броја запослених у условима светске економске кризе, успеле да задрже запосленост на истом нивоу, док се код предузећа „Атлас” д.о.о. и „Соррег сом” д.о.о. бележи благи пораст броја запослених. Уласком нових корисника очекује се даљи раст броја запослених радника у овој слободној зони.

По основу набавке сировина, репроматеријала, резервних делова, алата и одржавања опреме, корисници слободне зоне су у вези са преко 250 добављача како са подручја града Ужица, тако и са територије Републике Србије. Вредност остварених набавки од ових добављача је око 33.000.000 евра.

Узимајући у обзир да су корисници слободне зоне велики извозници и да дневно и преко 50 камиона улази и излази из слободне зоне, евидентно је значајно ангажовање транспортних предузећа како са територије града, тако и са ширег подручја Републике Србије.

Истичемо да се ефекти пословања слободних зона на локални и укупни привредни развој, поред сарадње са домаћим привредним субјектима који послују изван слободне зоне, могу сагледати и кроз ангажовање локалне радне снаге при изградњи објеката у слободним зонама као и кроз набавку грађевинског материјала са домаћег тржишта.

У **Слободној зони „Крушевац”** реализовано је инвестиционо улагање производног корисника „Trajal Корпорација” А.Д. од 6.151 евра у набавку рачунарске опреме.

Реализовани обим производње у 2014. години корисника „Trayal Когрогасија” А.Д. износи 10.666.306 евра. Производни асортиман: пнеуматици и програм гумено-техничке робе, програм средстава за личну заштиту, програм филтера, програм активних угљева који покрива широк спектар производа у форми праха, зрна и гранула намењен различитим употребама. И ове године је настављена наменска производња за Војску Републике Србије, што ће кориснику „Trayal Когрогасија” А.Д. вратити статус снабдевача.

Истичемо да је реализовани обим производње у 2014. години скоро три пута мањи од планираног. Разлог оваквог одступања је раскид Уговора о приватизацији са претходним власником ове компаније који је ступио на снагу 5. децембра 2013. године чији је менаџмент саставио план производње за 2014. годину, а нови менаџмент је исте планове задржао.

У Слободној зони „Смедерево” реализовано је инвестиционо улагање од 5.753.772 евра.

Инвестиције су имали предузеће „Q&P” д.о.о. које је инвестирало износ од 132.000 евра, као и Град Смедерево који је инвестирао износ од 5.621.772 евра у изградњу хале за потребе финске компаније „PKC Wiring Systems” д.о.о. Приликом изградње хале за потребе ове компаније било је ангажовано 260 радника.

За потребе предузећа „Metech” д.о.о. у смислу транспорта робе је било ангажовано 3 радника свакодневно целе године и просечно 10 грађевинских и монтажних радника свакодневно целе године.

У Слободној зони „Свилајнац” реализовано је инвестиционо улагање у износу од 836.627 евра. Инвестиције је имало предузеће „Panasonic Lighting Devices Serbia” д.о.о. које је инвестирало у набавку нове опреме.

Доласком реномиране компаније звучног имена као што је „Panasonic Lighting Devices Serbia” и њиховим почетком рада у Слободној зони „Свилајнац”, локални економски параметри су се знатно променили :

- стопа незапослености је смањена јер је поменута компанија запослила 260 радника са територије општине Свилајнац;
- остварена је сарадња са фирмама са територије општине Свилајнац;
- велики број иностраних компанија одлучио је да своје пословање прошири и на територију општине Свилајнац („Porr”, Аустрија; „Conti 3”, Италија; „Koeleman”, Швајцарска; „Tri Stan Fresh Produce”, Швајцарска и „Kult in moda”, Француска);
- настављено је инвестирање у циљу јачања инфраструктурних капацитета Индустијске зоне „Велико поље” и Слободне зоне „Свилајнац” па је сада локација у потпуности инфраструктурно опремљена (електрична енергија, вода, канализација, гас, телефон, видео надзор и приступне саобраћајнице);
- настављају се активности за подршку унапређења привредног амбијента у циљу привлачења страних инвестиција.

III Пословање привредних друштава за управљање слободном зоном

Према подацима из достављених извештаја, укупно остварени приходи привредних друштава за управљање слободном зоном износе 467.970.683,00 динара, расходи износе 419.429.202,00 динара, а остварена нето добит 48.246.481,00 динара.

У односу на 2013. годину, нето добит се повећала за 87,02%.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Пирот” је „Слободна зона Пирот” А.Д. са седиштем у Пироту, ул. Николе Пашића бб, ПИБ 100185123, матични број: 17108522.

Оснивачки капитал привредног друштва за управљање слободном зоном износи 1.235.168,24 евра. Улог оснивача „Тигар” А.Д. износи 918.017,54 евра, улог ХК „Прогрес” износи 30.568,74 евра, Општине Пирот 166.217,54 евра, „Eksplzivni Rudex” 67.346,76 евра и „Униметал” 53.017,66 евра.

Број стално запослених радника у овом привредном друштву је 39.

Слободна зона „Пирот” основана је 8. августа 1996. године Решењем Савезне владе СРЈ, бр. Е.п.бр. 251, а са радом је почела 1. априла 1998. године, по обезбеђењу свих услова за обављање делатности у слободној зони и добијању свих потребних докумената надлежних институција, укључујући и решење за почетак рада, 01/3 број Д-14778/2, које је добила 18. новембра 1997. године од стране Савезне управе царина.

Привредно друштво „Слободна зона Пирот” А.Д. остварило је укупне приходе у износу од 278.798.000,00 динара, расходи износе 256.621.000,00 динара, а остварена нето добит 22.177.000,00 динара.

У односу на 2013. годину нето добит је увећана за 20,80%.

Основни разлог увећања добити у односу на 2013. годину је већа вредност пружених услуга корисницима Слободне зоне „Пирот” као резултат повећања броја корисника ове слободне зоне за 17,71% у односу на 2013. годину.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Зрењанин” је друштво са ограниченом одговорношћу за управљање Слободном зоном „Зрењанин”, са седиштем у Зрењанину, ул. Цветна број 1, ПИБ: 103803745, матични број: 20019778.

Оснивачки капитал привредног друштва за управљање слободном зоном износи 1.000 евра у динарској противвредности. Улог оснивача „KOLPA” д.о.о. из Зрењанина износи 90%, док је удео града Зрењанин у оснивачком капиталу 10%.

У овом привредном друштву запослен је један радник.

Слободна зона „Зрењанин” основана је 21. јула 2005. године, Решењем Владе, 05 Број: 335-4640/2005, а са радом је почела 19. септембра 2005. године, по добијању решења за почетак рада, 01/3 број Д-13931/2, од стране Министарства финансија-Управе царина.

Привредно друштво за управљање **Слободном зоном „Зрењанин”** имало је укупне приходе од 7.399.639,00 динара, расходи износе 6.722.312,00 динара, а остварена нето добит 677.327,00 динара.

У односу на 2013. годину нето добит је већа за 13,24%

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Суботица” је **друштво са ограниченом одговорношћу за управљање Слободном зоном „Суботица”**, са седиштем у Суботици, ул. Батинска 94, ПИБ: 100852839, матични број: 08625689.

Оснивачки капитал привредног друштва за управљање слободном зоном износи 2.599.712,00 динара. Скупштина града Суботице учествује са 48,04% у оснивачком капиталу, „АТБ СЕВЕР” А.Д. из Суботице учествује са 38,94%, док сви остали оснивачи, и то: „ЈАВНА СКЛАДИШТА” А.Д. за складиштење робе из Суботице, А.Д. „БРАТСТВО” из Суботице, „ЗОРКА-КЛОТИЛД 1904” из Суботице, „МАГНОТРОН” Д.О.О. из Суботице, А.Д. „АГРОСЕМЕ-ПАНОНИЈА” из Суботице, „PAN-TRADE” Д.О.О. из Суботице, „YUCOM” А.Д. из Доњег Таванкута и друштво са ограниченом одговорношћу за управљање Слободном зоном „Суботица”, учествују са по 1,63% у оснивачком капиталу.

У привредном друштву за управљање слободном зоном запослено је пет радника.

Слободна зона „Суботица” основана је 2. јула 1996. године, Решењем Савезне владе, број Е.п.бр. 227. Решење за почетак рада, 01/3 број Д-8821/4, Слободна зона „Суботица” добила је 22. децембра 1998. године од стране Савезне управе царина.

Привредно друштво за управљање **Слободном зоном „Суботица”** имало је укупне приходе 87.107.000,00 динара, расходи износе 63.733.000,00 динара, а остварена нето добит 23.374.000,00 динара.

У односу на 2013. годину нето добит је већа за 306,65%.

Основни разлог увећања добити у односу на 2013. годину је већа вредност пружених услуга корисницима Слободне зоне „Суботица” као резултат повећања производних активности корисника ове слободне зоне за 32,68% у односу на 2013. годину.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Нови Сад” је **„Слободна зона Нови Сад” д.о.о.** Нови Сад, ул. Хајдук Вељкова број 11, ПИБ: 104787812, матични број: 20238526.

Оснивачки капитал привредног друштва за управљање слободном зоном износи 474.000,00 динара. Удео оснивача „ЈАВНО СКЛАДИШТЕ СЛОБОДНА ЦАРИНСКА ЗОНА НОВИ САД” АД из Новог Сада у оснивачком капиталу друштва износи 50%, док остали оснивачи: „ПЕТАР ДРАПШИН” А.Д. - у реструктурирању из Новог Сада, и „МЕТАLC-КОМЕРС” д.о.о. из Новог Сада учествују са по 25% оснивачког капитала.

У овом привредном друштви запослено је четири радника.

Слободна зона „Нови Сад” основана је 25. октобра 2007. године, Решењем Владе Републике Србије 05 Број: 483-6890/2007. Поменута слободна зона почела је са радом од 21. марта 2008. године, на основу Привременог решења о давању сагласности за почетак рада Слободне зоне „Нови Сад”, број: 483-00-00101/2007-17 које је донео министар финансија, имајући у виду да је Решењем Владе дата сагласност за одређивање подручја ове слободне зоне на две локације и да су у том моменту били испуњени услови за почетак рада само на Локацији 1, а да је Локација 2 на којој се налази фабрика „ПЕТАР ДРАПШИН” А.Д. била изузета из разматрања, те да самим тим није била у функцији економска повезаност ове две локације. По провери испуњености услова за почетак рада слободне зоне на Локацији 2, Министар финансија донео је трајно решење за почетак рада ове слободне зоне број: 483-00-17/2009-01, од 23. децембра 2009. године.

Привредно друштво „Слободна зона Нови Сад” д.о.о. за управљање **Слободном зоном „Нови Сад”** имало је укупне приходе 53.861.355,00 динара, расходи износе 53.773.619,00 динара, а остварена нето добит 87.736,00 динара.

У односу на 2013. годину нето добит је мања је за 90,88%.

Смањење остварене добити у односу на 2013. годину последица је повећања броја запослених и осталих расхода овог предузећа.

Назив привредног друштва за управљање слободном зоном „ФАС Слободна зона” је **„СЗ ФАС” д.о.о. Крагујевац**, ул. Косовска број 4, ПИБ: 106270251, матични број: 20567279.

Оснивач овог привредног друштва је предузеће „ФИАТ Аутомобили Србија” д.о.о. из Крагујевца. Оснивачки капитал привредног друштва за управљање слободном зоном износи 500 евра у динарској противвредности.

У „СЗ ФАС” д.о.о. запослен је један радник.

Слободна зона „ФАС Слободна зона” основана је 5. новембра 2009. године Решењем Владе Републике Србије, 05 број 483-7116/2009, а почела је са радом

18.12.2009. године, на основу Решења Министарства финансија о испуњености услова за почетак рада.

Привредно друштво „СЗ ФАС” д.о.о. за управљање „ФАС Слободна зона”, Крагујевац имало је укупне приходе 2.905.000,00 динара, расходи износе 3.490.000,00 динара, и остварен је нето губитак од 585.000,00 динара.

У односу на 2013. годину нето губитак је већи 5,03%.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Шабац” је „Слободна зона Шабац” д.о.о. Шабац, ул. Београдски пут бб, ПИБ: 106312637, матични број: 20576049.

Оснивач Слободне зоне „Шабац” у Шапцу и привредног друштва за управљање слободном зоном је град Шабац. Оснивачки капитал привредног друштва за управљање слободном зоном износи 500 евра у динарској противвредности.

У друштву за управљање слободном зоном запослен је један радник.

Слободна зона „Шабац” основана је 24. децембра 2009. године Решењем Владе Републике Србије, 05 број 483-8448/2009, а почела је са радом 25. фебруара 2010. године на основу Привременог решења о давању сагласности за почетак рада слободне зоне бр. 483-00-00002/2010-1. Министар финансија је дана 22. децембра 2011. године донео коначно Решење давању сагласности за почетак рада слободне зоне број: 483-00-15/2011-01.

Привредно друштво „Слободна зона Шабац” д.о.о. за управљање Слободном зоном „Шабац” имало је укупне приходе 1.438.000,00 динара, док расходи износе 1.090.000,00 динара, тако да је остварена нето добит од 296.000,00 динара.

У односу на 2013. годину нето добит је већа је за 957,14%.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Ужице” је „Слободна зона Ужице” д.о.о. Севојно, ул. Првомајска бб, ПИБ: 106554104, матични број: 20630051.

Оснивачки капитал привредног друштва за управљање слободном зоном износи 3.000 евра, при чему сви оснивачи: град Ужице, „Ваљаоница бакра Севојно” А.Д. из Севојна и „Импол Севал Ваљаоница алуминијума” А.Д. из Севојна учествују са по 33,33% у основном капиталу предузећа.

У поменутом привредном друштву запослено је осам радника.

Слободна зона „Ужице” основана је 24. јуна 2010. године Решењем Владе Републике Србије 05 Број: 483-4453/2010, а са радом је почела 28. септембра 2010.

године, на основу Решења министра финансија о испуњености услова за почетак рада слободне зоне број: 483-00-9/2010-01.

Привредно друштво **„Слободна зона Ужице” д.о.о.** за управљање **Слободном зоном „Ужице”** имало је укупне приходе 14.599.000,00 динара, расходи износе 14.154.000,00 динара, а остварен нето добитак 445.000,00 динара.

У односу на 2013. годину нето добит је смањена за 65,82%.

Основни разлог смањења добити у односу на 2013. годину је тежња привредног друштва за управљање Слободном зоном „Ужице” да кроз ниже цене својих услуга привуче још корисника слободне зоне.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Крушевац” је **„Слободна зона Крушевац” д.о.о.** Крушевац, ул. Милоша Обилића бб, ПИБ: 107508760, матични број: 20817526.

Оснивачки капитал привредног друштва за управљање слободном зоном износи 50.000,00 динара, при чему оснивач Град Крушевац има 40,00%, док „НП Жира - у реструктурирању” А.Д. из Крушевца и „Тгауал Корпорација” А.Д. из Крушевца учествују са по 30,00% у основном капиталу предузећа.

У поменутом привредном друштву запослена су два радника.

Слободна зона „Крушевац” основана је 30. маја 2012. године Решењем Владе Републике Србије 05 Број: 483-3737/2012, а са радом је почела 28. новембра 2012. године, на основу Решења министра финансија о испуњености услова за почетак рада слободне зоне број: 483-00-00028/2012.

Привредно друштво **„Слободна зона Крушевац” д.о.о.** за управљање **Слободном зоном „Крушевац”** имало је укупне приходе 7.951.000,00 динара, док расходи износе 6.356.000,00 динара, тако да је остварен нето добитак 1.356.000,00 динара.

У односу на 2013. годину нето добит је већа за 145,21%.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Смедерево” је **„Слободна зона Смедерево” д.о.о.** Смедерево, ул. Ђуре Салаја број 17, ПИБ: 107438283, матични број: 20802715.

Оснивачки капитал привредног друштва за управљање слободном зоном износи 25.000 евра, при чему оснивачи Град Смедерево и предузеће „Metech” д.о.о. имају по 30,00% удела, док сви остали оснивачи: „Тomi Trade“ д.о.о. „Mitrašinović” д.о.о. „Inter-Mehanika” д.о.о. и „Nafta” А.Д. учествују са по 10,00% у основном капиталу предузећа.

У поменутом привредном друштву запослен је један радник.

Слободна зона „Смедерево” основана је 20. априла 2012. године Решењем Владе Републике Србије 05 Број: 483-00-00006/2012-01, а са радом је почела 23. јула 2012. године, на основу Решења министра финансија о испуњености услова за почетак рада слободне зоне број: 483-00-00014/2012-01.

Привредно друштво „Слободна зона Смедерево” д.о.о. за управљање Слободном зоном „Смедерево” имало је укупне приходе 3.319.000,00 динара, док расходи износе 3.301.000,00 динара, тако да је остварен нето добитак од 14.000,00 динара, што можемо сматрати позитивним трендом, имајући у виду да је претходних година ово привредно друштво исказивало губитак.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Свилајнац” је „Привредно друштво за управљање Слободном зоном Свилајнац” д.о.о. Свилајнац, ул. Светог Саве број 102, ПИБ: 107229875, матични број: 20759623.

Оснивач овог привредног друштва је општина Свилајнац са уписаним и уплаћеним оснивачким капиталом од 500 евра.

У поменутом привредном друштву запослена су два радника.

Слободна зона „Свилајнац” основана је 22. марта 2012. године Решењем Владе Републике Србије 05 Број: 483-1816/2012-01, а са радом је почела 21. марта 2014. године, на основу Решења министра финансија о испуњености услова за почетак рада слободне зоне број: 483-00-0009/2014-01.

„Привредно друштво Слободна зона Свилајнац” д.о.о. за управљање Слободном зоном „Свилајнац” имало је укупне приходе 2.319.159,00 динара, док расходи износе 2.001.691,00 динара, тако да је остварен нето добитак од 317.468,00 динара.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Апатин” је „Слободна зона Апатин” д.о.о. Апатин, ул. Српских владара број 29, ПИБ: 108204648, матични број: 20951931.

Оснивач овог привредног друштва је општина Апатин са уписаним и уплаћеним оснивачким капиталом од 100.000,00 динара.

У поменутом привредном друштву запослен је један радник.

Слободна зона „Апатин” основана је 14. јануара 2014. године Решењем Владе Републике Србије 05 Број: 483-237/2014-01, а са радом је почела 27. маја 2014. године, на основу Решења министра финансија о испуњености услова за почетак рада слободне зоне број: 483-00-00022/2014-01.

У међувремену, почетком марта 2015. године, дошло је до промене оснивача и оснивачког капитала у овом привредном друштву, тако да оснивачки капитал

привредног друштва за управљање Слободном зоном „Апатин” износи 142.857,00 динара, при чему оснивач општина Апатин има 70,00% удела, оснивач општина Оџаци има 25,00%, и оснивач „Стандард Гас“ д.о.о има 5,00% у основном капиталу предузећа.

Привредно друштво „Слободна зона Апатин” д.о.о. за управљање Слободном зоном „Апатин” имало је укупне приходе 587.892,00 динара, док расходи износе 460.585,00 динара, тако да је остварен нето добитак од 127.307,00 динара.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Врање” је „Слободна зона Врање” д.о.о. Врање, ул. Милентија Поповића број 1, ламела 5, ПИБ: 108023766, матични број: 20917962.

Оснивач овог привредног друштва је Град Врање са уписаним и уплаћеним оснивачким капиталом од 10.000,00 динара.

У поменутом привредном друштву запослено је шест радника.

Слободна зона „Врање” основана је 20. јануара 2014. године Решењем Владе Републике Србије 05 Број: 483-477/2014-01, а са радом је почела 1. септембра 2014. године, на основу Решења министра финансија о испуњености услова за почетак рада слободне зоне број: 483-00-00029/2014-01.

Привредно друштво „Слободна зона Врање” д.о.о. за управљање Слободном зоном „Врање” имало је укупне приходе 7.685.638,00 динара, док расходи износе 7.725.995,00 динара, тако да је остварен нето губитак од 40.357,00 динара.

Важно је истаћи да је министар надлежан за послове финансија донео Решење о престанку важења Решења о испуњености услова за почетак рада дела подруја Слободне зоне „Врање” у Врању, број: 483-00-00029/2014-01 од 1. септембра 2014. године, број: 483-00-00021/2015-01 од 7. маја 2015. године, а на основу захтева привредног друштва за управљање Слободном зоном „Врање”, број: 60/2015 од 6. маја 2015. године.

IV Пословање корисника слободне зоне

Слободне зоне су у 2014. години имале укупно 262 корисника, од чега 164 домаћих и 98 страних. У односу на 2013. годину број корисника се повећао за 38 (15,93%).

Број запослених код корисника је 19.255 радника и у односу на 2013. годину тај број се повећао за 5,14%.

Број и структура корисника

Слободна зона „Пирот“ имала је у 2014. години 113 корисника, од чега 68 домаћих и 45 страних. У односу на 2013. годину укупан број корисника се повећао за 17 (17,71%).

Производњом се бави 14 корисника: „Тигар“ А.Д. Пирот, „Тигар Обућа“ Пирот, „Тигар Турес“ Пирот, „Тигар техничка гума“ Пирот, „Мотус плус“ Пирот, „Новадис“ Пирот, „Тигар заштитна радионица“ Пирот, „Тери Инжењеринг“, „Бест Тобако“, „Зелени пут“, „Сербпекицинг“, „Сарлах“, „D Company“ и „Пиротекс Трико“ Пирот, док се остали корисници баве складиштењем робе.

Број запослених радника код корисника зоне је 4.809 и тај број се у односу на 2013. годину смањило за 1,48%.

Слободна зона „Зрењанин“ је имала десет корисника, од чега шест домаћих и четири страна. У односу на 2013. годину укупан број корисника се повећао за једног корисника (11,11%).

Производњом се баве четири корисника, „Колпа“ д.о.о. из Зрењанина, „Лк Арматуре“ из Зрењанина, „DAD Draexlmaier Automotive“ д.о.о. и „Dat Draexlmaier

Automotive GmbH” - огранак Зрењанин док се остали корисници баве складиштењем робе.

Број запослених радника код корисника је 3.120 и тај број се у односу на 2013. годину повећао за 191 радника (6,52%).

Слободна зона „Суботица” је имала укупно 30 корисника, од чега 16 домаћих и 14 страна. У односу на 2013. годину број корисника је смањен за осам корисника (21,05%).

Производњом се баве пет корисника, „SIEMENS” д.о.о. из Београда, „NORMA GROUP” д.о.о. „DUNKENMOTOREN” д.о.о. „CONTITECH FLUID SERBIA” д.о.о. из Суботице и „SWAROVSKI SUBOTICA” д.о.о. из Суботице, док се остали корисници баве складиштењем робе.

Број запослених радника код корисника је 2.242 и тај број се у односу на 2013. годину повећао за 583 радника (35,14%).

Слободна зона „Нови Сад” је имала укупно 62 корисника, од чега 50 домаћих и 12 страних. У односу на 2013. годину број корисника је повећан за 15 корисника (31,91%).

Производњом се баве четири корисника, „Беларус Агропанонка”, „НИС” А.Д. „CONQUEST SRB” и „Frobas” GMBH, док се остали корисници баве складиштењем робе.

Број запослених радника код корисника је 219 и у односу на 2013. годину дошло је до повећања за 48 радника (28,07%).

„ФАС Слободна зона”, Крагујевац је имала 11 страних корисника који се баве производњом и запошљавају 4.452 радника. У односу на 2013. годину број радника је смањен за 368 радника (7,63%).

Производњом се баве седам корисника, „Фиат Аутомобили Србија”, „JСММ AUTOMOTIVE”, „MAGNETI MARELLI”, „MAGNETI MARELLI AUTOMOTIVE”, „JOHNSON CONTROLS AUTOMOTIVE”, „SIGIT” и „PМC AUTOMOTIVE”, док се остали корисници баве складиштењем робе.

Слободна зона „Шабац” је имала укупно девет корисника, од чега два домаћа и седам страних. Сви корисници се баве складиштењем робе осим предузећа „СБЕ Србија” д.о.о. и запошљавају 45 радника. У односу на 2013. годину број радника је повећан за 15 радника (50,00%).

Слободна зона „Ужице” је имала 11 домаћих корисника који запошљавају 1.948 радника и у односу на 2013. годину број радника се смањено за 22 радника (1,12%).

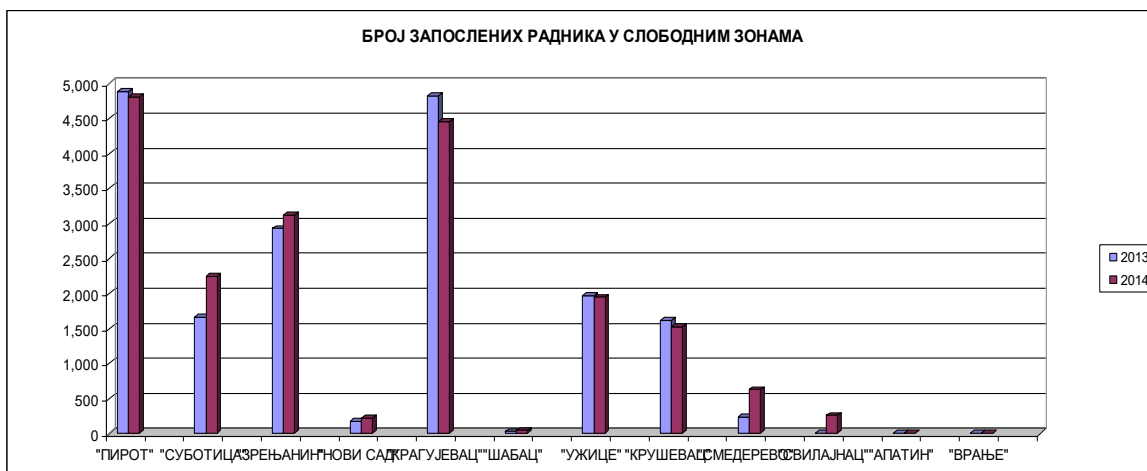
Производњом се баве шест корисника, „Ваљаоница бакра” А.Д. „Импол Севал” А.Д. „Импол Севал Техника” д.о.о. „Атлас” д.о.о. „Монтајн” д.о.о и „Соррег сом” д.о.о. док се остали корисници баве складиштењем робе.

Слободна зона „Крушевац” имала је укупно пет корисника, од чега три домаћа и два страна. Сви корисници се баве складиштењем робе осим предузећа „Trayal Корпорација” А.Д. које се бави производњом и запошљава 1.532 радника. У односу на 2013. годину број радника је смањен за 82 радника (5,08%).

Слободна зона „Смедерево” имала је укупно девет корисника, од чега шест домаћих и три страна. Број запослених радника код корисника је 628 и у односу на 2013. годину дошло је до повећања за 389 радника (162,76%).

Производњом се баве четири корисника, „Metech” д.о.о „Uniteh” д.о.о. „MS Tehnologie” д.о.о. и „PKC Wiring Systems” д.о.о. док се остали корисници баве складиштењем робе.

Слободна зона „Свилајнац” има једног производног корисника, компанију „Panasonic Lighting Devices Serbia” д.о.о. која запошљава 260 радника.

Пословање корисника који се баве производном делатношћу

У Слободној зони „Пирот” укупна вредност реализоване производње у 2014. години износи 320.379.764 евра. Вредност реализоване производње по произвођачима износи:

- „Тигар Турес” - 248.021.000 евра;
- „Тигар” А.Д. - 40.575.000 евра;
- „Тигар Обућа” - 11.134.000 евра;
- „Тигар Техничка Гума” - 1.994.000 евра;
- „Тигар Заштитна Радионица” - 11.441.000 евра;
- „Новадис” - 42.305 евра;
- „Зелени пут” - 81.000 евра;
- „Тери Инжињеринг” - 5.196.000 евра;
- „Бест Тобако” - 569.000 евра;
- „Сербпакецинг” - 731.459 евра;
- „Пиротекс Трико” - 331.000 евра и
- „Сарлах” - 264.000 евра.

Напомињемо да производни корисник „Мотус плус” који има потписан уговор са привредним друштвом за управљање Слободном зоном „Пирот” није обављао производни процес, док је производни корисник „D Company” потписао уговор са привредним друштвом за управљање Слободном зоном „Пирот” крајем 2014. године, а процес производње отпочеће у 2015. години.

У вредности укупно произведене робе, учешће домаћег репроматеријала износи 30.788.062 евра, а учешће страног репроматеријала 119.263.967 евра.

У укупно утрошеном репроматеријалу, учешће домаћег репроматеријала је 20,52%, док је учешће страног репроматеријала 79,48%.

Од реализоване производње на домаће тржиште је пласирано производа у вредности од 80.222.319 евра (25,03%), док је укупна вредност производа пласираних на ино-тржиште 240.160.560 евра (74,97%).

У односу на 2013. годину укупна вредност реализоване производње већа је за 12,29%. Вредност робе пласиране на инострано тржиште мања је за 0,21%, док је вредност производње пласиране на домаће тржиште порасла за 79,81%.

У Слободној зони „Зрењанин” укупна вредност реализоване производње у 2014. години износи 138.032.591 евра. Вредност реализоване производње по произвођачима износи:

- „Колпа” д.о.о. - 7.025.600 евра;
- „Лк Арматуре” - 806.645 евра;
- „DAD Draexlmaier Automotive ” д.о.о. - 84.864.459 евра и
- „Dat Draexlmaier Automotive GmbH ” - 45.335.887 евра.

У вредности укупно произведене робе учешће домаћег репроматеријала износи 1.511.526 евра, а учешће страног репроматеријала 107.959.474 евра.

У укупно утрошеном репроматеријалу учешће домаћег репроматеријала је 1,38%, док је учешће страног репроматеријала 98,62%.

Од реализоване производње на домаће тржиште је пласирано производа у вредности од 47.399.742 евра (34,02%), док је укупна вредност производа пласираних на ино-тржиште 91.922.445 евра (65,98%).

У односу на 2013. годину укупна вредност реализоване производње већа је за 3,16%.

У Слободној зони „Суботица” укупна вредност реализоване производње у 2014. години износи 232.921.282 евра. Вредност реализоване производње по произвођачима износи:

- „SIEMENS” д.о.о. - 174.189.817 евра;
- „NORMA GROUP” д.о.о. - 15.216.040 евра;
- „DUNKERMOTOREN” д.о.о. - 7.746.304 евра;
- „CONTITECH FLUID SERBIA” д.о.о. - 18.931.937 евра и
- „SWAROVSKI SUBOTICA” д.о.о. - 16.837.184 евра.

У вредности укупно произведене робе учешће домаћег репроматеријала износи 19.555.210 евра, а учешће страног репроматеријала 201.079.775 евра.

У укупно утрошеном репроматеријалу учешће домаћег репроматеријала је 8,86%, док је учешће страног репроматеријала 91,14%.

Од реализоване производње на домаће тржиште је пласирано производа у вредности од 37.310 евра, док је укупна вредност производа пласираних на ино-тржиште 237.939.856 евра.

У односу на 2013. годину укупна вредност реализоване производње већа је за 32,68%.

У Слободној зони „Нови Сад” постоје три производна корисника која су остварила производњу у износу од 13.017.438 евра. Вредност реализоване производње по произвођачима износи:

- „Беларус Агропанонка” д.о.о. - 2.572.350 евра;
- „НИС” А.Д. - 10.429.992 евра и
- „CONQUEST SRB” д.о.о. - 15.096 евра.

Предузеће „Frobас” GMBH регистровано је као производни корисник ове слободне зоне, али до краја 2014. године није отпочело са процесом производње која је њиховим планом предвиђена за средину 2015. године.

У вредности укупно произведене робе учешће домаћег репроматеријала износи 3.331.130,00 евра, а учешће страног репроматеријала 9.655.452 евра.

У укупно утрошеном репроматеријалу учешће домаћег репроматеријала је 25,65%, док је учешће страног репроматеријала 74,35%.

Од реализоване производње на домаће тржиште је пласирано производа у вредности од 12.308.801 евра (87,26%), док је укупна вредност производа пласираних на ино-тржиште 1.797.336 евра (12,74%).

У односу на 2013. годину укупна вредност реализоване производње мања је за 11,37%.

У **„ФАС Слободна зона”**, Крагујевац укупна вредност реализоване производње у 2014. години износи 1.389.084.932 евра. Вредност реализоване производње по произвођачима износи:

- „Фиат Аутомобили Србија” - 1.178.224.868 евра;
- „JСММ АУТОМОТИВЕ” - 37.399.980 евра;
- „МАГНЕТИ МАРЕЛЛИ” - 29.213.522 евра;
- „МАГНЕТИ МАРЕЛЛИ АУТОМОТИВЕ” - 6.118.530 евра;
- „ЈОХНСОН КОНТРОЛС АУТОМОТИВЕ” - 81.262.933 евра;
- „SIGIT” - 13.978.019 евра и
- „РМС АУТОМОТИВЕ” - 42.887.080 евра.

У укупној вредности произведене робе учешће домаћег репроматеријала износи 347.134.679 евра, а учешће страног репроматеријала 850.499.142 евра.

У укупно утрошеном репроматеријалу учешће домаћег репроматеријала је 28,99%, док је учешће страног репроматеријала 71,01%.

Од реализоване производње на домаће тржиште је пласирано производа у вредности од 243.768.212 евра (16,43%), док укупна вредност производа пласираних на ино-тржиште износи 1.239.966.724 евра (83,57%).

У **Слободној зони „Шабац”** постоји један производни корисник који је остварио производњу у износу од 1.473.806 евра. У односу на 2013. годину, вредност производње већа је за 160,25%.

У процесу проиводње учествовао је само инострани репроматеријал у износу од 2.243.541,00 евра, а целокупна производња пласирана је на инострано тржиште.

У **Слободној зони „Ужице”** укупна вредност реализоване производње у 2014. години износи 199.518.482 евра. Вредност реализоване производње по произвођачима износи:

- „Ваљаоница бакра” А.Д. - 94.314.304 евра;
- „Импол Севал” А.Д. - 100.181.081 евра;

- „Импол Севал Техника” д.о.о. - 1.768.643 евра;
- „Атлас” д.о.о. - 2.935.690 евра;
- „Монтајн” д.о.о. - 289.506 евра и
- „Соррег сом” д.о.о. - 29.258 евра.

У укупној вредности произведене робе учешће домаћег репроматеријала износи 31.324.490 евра, а учешће страног репроматеријала 102.506.403 евра.

У укупно утрошеном репроматеријалу учешће домаћег репроматеријала је 23,41%, док је учешће страног репроматеријала 76,59%.

Од реализоване производње на домаће тржиште је пласирано производа у вредности од 32.371.500 евра (16,22%), док је укупна вредност производа пласираних на ино-тржиште 167.146.982 евра (83,78%).

У односу на 2013. годину укупна вредност реализоване производње већа је за 1,87%.

У Слободној зони „Крушевац” постоји један производни корисник који је остварио производњу у износу од 9.375.888 евра. У односу на 2013. годину, вредност производње већа је за 34,17%.

У укупној вредности произведене робе учешће домаћег репроматеријала износи 3.206.878 евра, а учешће страног репроматеријала 2.511.739 евра.

У укупно утрошеном репроматеријалу учешће домаћег репроматеријала је 55,69%, док је учешће страног репроматеријала 44,31%.

Од реализоване производње на домаће тржиште је пласирано производа у вредности од 3.991.316 евра (42,34%), док је укупна вредност производа пласираних на ино-тржиште 5.435.177 евра (57,66%). Овако исказани подаци резултат су чињенице да је производни корисник „Trayal Корпорација” А.Д. поред вредности остварене производње у 2014. години продала и део залиха готових производа из претходне године.

У Слободној зони „Смедерево” постоје четири производна корисника која су остварила производњу у износу од 10.740.626 евра. Вредност реализоване производње по произвођачима износи:

- „Metech” д.о.о. - 8.434.658 евра;
- „Uniteh” д.о.о. - 891.589 евра;
- „MS Tehnologie” д.о.о. - 73.686 евра и
- „PKC Wiring Systems” д.о.о. - 1.340.693 евра.

У укупној вредности произведене робе учешће домаћег репроматеријала износи 2.574.226 евра, а учешће страног репроматеријала 3.191.298 евра.

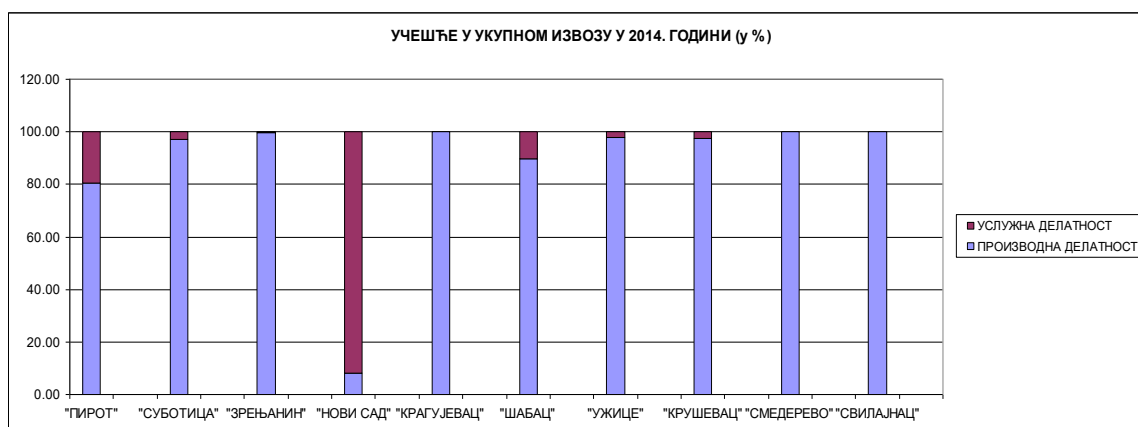
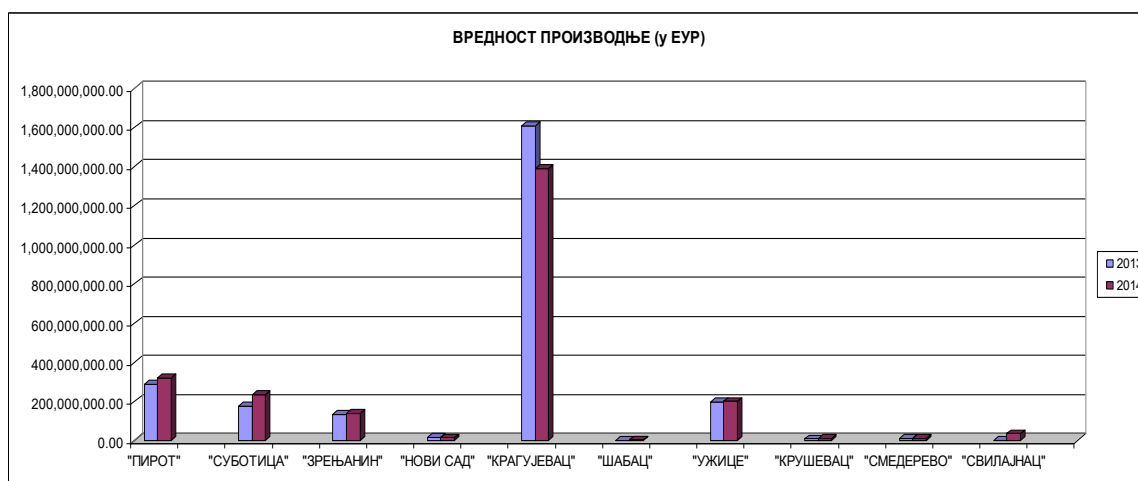
У укупно утрошеном репроматеријалу учешће домаћег репроматеријала је 44,65%, док је учешће страног репроматеријала 55,35%.

Од реализоване производње на домаће тржиште је пласирано производа у вредности од 481.728 евра (4,48%), док је укупна вредност производа пласираних на ино-тржиште 10.259.146 евра (95,52%).

У односу на 2013. годину укупна вредност реализоване производње већа је за 6,76%.

У Слободној зони „Свилајнац” постоји један производни корисник који је остварио производњу у износу од 34.234.134 евра, и целокупна вредност остварене производње пласирана је на инострано тржиште.

У производном процесу коришћен је само инострани репроматеријал у вредности од 30.408.932 евра.

**Остварени приходи и расходи корисника
који се баве производном делатношћу**

У Слободној зони „Пирот” корисници који се баве производном делатношћу остварили су у 2014. години приходе у износу од 38.375.146.000,00 динара, расходи износе 34.177.262.000,00 динара, а остварена добит износи 4.197.884.000,00 динара.

Предузеће „Тигар Турес” из Пирота имало је приходе 30.807.890.000,00 динара, расходи износе 25.842.815.000,00 динара, а остварена добит износи 4.965.075.000,00 динара.

Предузеће „Тигар” А.Д. из Пирота имало је приходе 1.933.232.000,00 динара, расходи износе 2.514.324.000,00 динара, а остварени губитак износи 581.092.000,00 динара.

Предузеће „Тигар Обућа” из Пирота имало је приходе 1.360.667.000,00 динара, расходи износе 1.882.126.000,00 динара, а остварени губитак износи 521.459.000,00 динара.

Предузеће „Тигар Инкон” из Пирота имало је приходе 75.096.000,00 динара, расходи износе 101.026.000,00 динара, а остварени губитак износи 25.930.000,00 динара.

Предузеће „Тигар Техничка Гума” из Пирота имало је приходе 249.466.000,00 динара, расходи износе 486.171.000,00 динара, а остварени губитак износи 236.705.000,00 динара.

Предузеће „Тигар Заштитна Радионица” из Пирота имало је приходе 1.387.733.000,00 динара, расходи износе 1.373.712.000,00 динара, а остварени добитак износи 14.021.000,00 динара.

Предузеће „Новадис” из Пирота имало је приходе 13.447.000,00 динара, расходи износе 13.060.000,00 динара, а остварена добит износи 387.000,00 динара.

Предузеће „Зелени Пут” из Панчева имало је приходе 9.896.000,00 динара, расходи износе 8.302.000,00 динара, а остварена добит износи 1.594.000,00 динара.

Предузеће „Пиротекс Трико” из Пирота имало је приходе 40.108.000,00 динара, расходи износе 39.906.000,00 динара, а остварена добит износи 202.000,00 динара.

Предузеће „Бобком” из Пирота имало је приходе 2.478.000,00 динара, расходи износе 2.387.000,00 динара, а остварена добит износи 91.000,00 динара.

Предузеће „Тери Инжењеринг” из Пирота имало је приходе 666.746.000,00 динара, расходи износе 648.240.000,00 динара, а остварена добит износи 18.506.000,00 динара.

Предузеће „Best tobacco” д.о.о. из Пирота имало је приходе 68.928.000,00 динара, расходи износе 64.728.000,00 динара, а остварена добит износи 4.200.000,00 динара.

Предузеће „D Company” д.о.о. из Бабушнице имало је приходе 1.401.275.000,00 динара, расходи износе 6.707.000,00 динара, а остварена добит износи 590.009.000,00 динара.

Предузеће „Sarlah” д.о.о. из Пирота имало је приходе 31.974.000,00 динара, расходи износе 30.876.000,00 динара, а остварена добит износи 1.098.000,00 динара.

Предузеће „Serb packaging” д.о.о. из Пирота имало је приходе 47.411.000,00 динара, расходи износе 101.702.000,00 динара, а остварени губитак износи - 54.291.000,00 динара.

У Слободној зони „Зрењанин” корисници који се баве производном делатношћу остварили су у 2014. години приходе у износу од 8.775.655.000,00 динара, расходи износе 8.540.553.000,00 динара, а остварена добит износи 889.398.000,00 динара.

Предузеће „Колпа” д.о.о. из Зрењанина остварило је добит у износу од 27.703.000,00 динара. Укупни приходи су били 950.286.000,00 динара, а расходи 914.438.000,00 динара.

Предузеће „Лк Арматуре” из Зрењанина имало је приходе 100.302.000,00 динара, расходи износе 84.965.000,00 динара, а остварена добит износи 13.020.000,00 динара.

Предузеће „DAD Draexlmaier Automotive” д.о.о. из Зрењанина имало је приходе 3.560.318.000,00 динара, расходи износе 3.376.996.000,00 динара, а остварена добит износи 143.675.000,00 динара.

Предузеће „Dat Draexlmaier Automotive GmbH ”- огранак Зрењанин имало је приходе 4.164.749.000,00 динара, расходи износе 4.164.154.000,00 динара, а остварена добит износи 705.000,00 динара.

У Слободној зони „Суботица” корисници који се баве производном делатношћу остварили су у 2014. години приходе у износу од 10.029.648.097,00 динара, расходи износе 10.472.912.957,00 динара, а остварени губитак износи 443.264.860,00 динара.

Предузеће „SIEMENS” из Београда имало је приходе 2.453.288.097,00 динара, расходи износе 2.255.138.957,00 динара, а остварена добит износи 198.149.140,00 динара.

Предузеће „DUNKERMOTOREN” д.о.о. из Суботице имало је приходе 937.892.000,00 динара, расходи износе 923.473.000,00 динара, а остварени добитак износи 14.419.000,00 динара.

Предузеће „NORMA GROUP” д.о.о. из Суботице имало је приходе 2.793.293.000,00 динара, расходи износе 3.388.551.000,00 динара, а остварени губитак износи 595.258.000,00 динара.

Предузеће „CONTITECH FLUID SERBIA” д.о.о. из Суботице имало је приходе 3.623.986.000,00 динара, расходи износе 3.492.736.000,00 динара, а остварени добитак износи 131.250.000,00 динара.

Предузеће „SWAROVSKI SUBOTICA” д.о.о. из Суботице имало је приходе 221.189.000,00 динара, расходи износе 413.014.000,00 динара, а остварени губитак износи 191.825.000,00 динара.

У Слободној зони „Нови Сад” корисници који се баве производном делатношћу остварили су у 2014. години приходе у износу од 536.298.180,00 динара, расходи износе 531.096.791,00 динара, а остварени добитак износи 5.201.389,00 динара.

Предузеће „Беларус Агропанонка” д.о.о. имало је приходе 519.105.345,00 динара, расходи износе 514.534.710,00 динара, а остварена добит 4.570.635,00 динара.

Предузеће „НИС” А.Д. имало је приходе 2.418.932,00 динара, расходи износе 2.301.491,00 динара, а остварена добит 117.441,00 динара.

Предузеће „CONQUEST SRB” д.о.о. имало је приходе 14.773.903,00 динара, расходи износе 14.260.590,00 динара, а остварена добит 513.313,00 динара.

У „ФАС Слободна зона”, Крагујевац корисници који се баве производном делатношћу остварили су у 2014. години приходе у износу од 192.199.279.058,00 динара, расходи износе 188,682,266,808,00 динара, а остварена добит износи 3.517.012.250,00 динара.

У Слободној зони „Шабач” производни корисник „СБЕ Србија” д.о.о. имао је приходе у износу од 603.175.000,00 динара, расходи износе 542.179.000,00 динара, а остварени добитак износи 60.996.000,00 динара.

У Слободној зони „Ужице” корисници који се баве производном делатношћу остварили су у 2014. години приходе у износу од 121.468.651.000,00

динара, расходи износе 127.243.113.000,00 динара, а остварен губитак износи 5.774.462.000,00 динара.

Предузеће „Ваљаоница бакра” А.Д. остварило је губитак у износу од 5.846.278.000,00 динара. Укупни приходи су били 107.457.246.000,00 динара, а расходи 113.303.524.000,00 динара.

Предузеће „Импол Севал” А.Д. остварило је добитак у износу од 9.070.000,00 динара. Укупни приходи су били 12.140.782.000,00 динара, а расходи 12.131.712.000,00 динара.

Предузеће „Импол Севал Техника” д.о.о. остварило је добитак у износу од 16.926.000,00 динара. Укупни приходи су били 334.330.000,00 динара, а расходи 317.404.000,00 динара.

Предузеће „Атлас” д.о.о. остварило је добитак у износу од 3.390.000,00 динара. Укупни приходи су били 375.565.000,00 динара, а расходи 372.175.000,00 динара.

Предузеће „Монтајн” д.о.о. остварило је губитак у износу од 1.883.000,00 динара. Укупни приходи су били 35.063.000,00 динара, а расходи 36.946.000,00 динара.

Предузеће „Соррег сом” д.о.о. остварило је добитак у износу од 44.313.000,00 динара. Укупни приходи су били 1.125.665.000,00 динара, а расходи 1.081.352.000,00 динара.

У Слободној зони „Крушевац” производни корисник „Trayal Корпорација” А.Д. имао је приходе у износу од 3.072.798.000,00 динара, расходи износе 4.182.345.000,00 динара, а остварени губитак износи 1.109.547.000,00 динара.

У Слободној зони „Смедерево” корисници који се баве производном делатношћу остварили су у 2014. години приходе у износу од 1.501.396.250,00 динара, расходи износе 1.611.275.030,00 динара, а остварен губитак износи 109.878.780,00 динара.

Предузеће „Metech” д.о.о. остварило је добитак у износу од 50.948.000,00 динара. Укупни приходи су били 953.500.000,00 динара, а расходи 902.552.000,00 динара.

Предузеће „Unitex” д.о.о. остварило је добитак у износу од 301.000,00 динара. Укупни приходи су били 176.855.000,00 динара, а расходи 176.554.000,00 динара.

Предузеће „MS Tehnologie” д.о.о. остварило је добитак у износу од 2.009.220,00 динара. Укупни приходи су били 16.552.250,00 динара, а расходи 14.543.030,00 динара.

Предузеће „PKC Wiring Systems” д.о.о. остварило је губитак у износу од 163.137.000,00 динара. Укупни приходи су били 354.489.000,00 динара, а расходи 517.626.000,00 динара.

У Слободној зони „Свилајнац” производни корисник „Panasonic Lighting Devices Serbia” д.о.о. имао је приходе у износу од 554.191.025,00 динара, расходи износе 521.176.839,00 динара, а остварени добитак износи 33.014.186,00 динара.

Стање потраживања и обавеза корисника који се баве производном делатношћу

У Слободној зони „Пирот” укупна потраживања корисника који се баве производном делатношћу износе 8.806.425.000,00 динара, а укупне обавезе су 10.050.527.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 3.592.714.000,00 динара, а обавезе 3.876.928.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 4.853.711.000,00 динара, а обавезе 6.173.599.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Тигар Турес” износе 5.109.858.000,00 динара, а укупне обавезе су 6.082.386.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 468.735.000,00 динара, а обавезе 969.351.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 4.641.123.000,00 динара, а обавезе 5.113.035.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Тигар” А.Д. износе 2.091.355.000,00 динара, а укупне обавезе су 990.652.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 1.708.296.000,00 динара, а обавезе 461.774.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 383.059.000,00 динара, а обавезе износе 528.878.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Тигар Обућа” износе 286.810.000,00 динара, а укупне обавезе су 715.008.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 286.603.000,00 динара, а обавезе 711.699.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 207.000,00 динара, а обавезе износе 3.309.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Тигар Инкон” износе 42.467.000,00 динара, а укупне обавезе су 44.487.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 42.467.000,00 динара, а обавезе 44.487.000,00 динара. На ино-тржишту нема потраживања и обавеза.

Укупна потраживања предузећа „Тигар Техничка Гума” износе 212.235.000,00 динара, а укупне обавезе су 1.171.002.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 205.487.000,00 динара, а обавезе 1.160.377.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 6.748.000,00 динара, а обавезе износе 10.625.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Тигар Заштитна Радионица” износе 309.488.000,00 динара, а укупне обавезе су 434.221.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 272.258.000,00 динара, а обавезе 403.983.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 37.230.000,00 динара, а обавезе износе 30.238.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Новадис” износе 2.595.000,00 динара, а укупне обавезе су 5.695.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 211.000,00 динара, а обавезе 1.533.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 2.384.000,00 динара, а обавезе 4.162.000,00 динара.

Укупна обавезе предузећа „Бобком” износе 8.000,00 динара на домаћем тржишту, док потраживања нема.

Укупна потраживања предузећа „Зелени пут” износе 409.000,00 динара, а укупне обавезе су 863.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 409.000,00 динара, а обавезе 863.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања и обавезе нема.

Укупна потраживања предузећа „Пиротекс Трико” износе 1.568.000,00 динара, а укупне обавезе су 3.843.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 1.568.000,00 динара, а обавезе 3.843.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања и обавезе нема.

Укупна потраживања предузећа „Тери инжењеринг” износе 426.282.000,00 динара, а укупне обавезе су 222.175.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 407.795.000,00 динара, а обавезе 17.160.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 18.851.000,00 динара, а обавезе 205.015.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Best tobacco” износе 3.276.000,00 динара, а укупне обавезе су 44.761.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 3.046.000,00 динара, а обавезе 5.540.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 680.000,00 динара, а обавезе 5.624.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „D Company” износе 247.515.000,00 динара, а укупне обавезе су 191.182.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 147.990.000,00 динара, а обавезе 59.008.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 99.525.000,00 динара, а обавезе 132.174.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Sarlah” износе 8.021.000,00 динара, а укупне обавезе су 5.926.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 7.366.000,00 динара, а обавезе 5.926.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 655.000,00 динара, а обавезе нема.

Укупна потраживања предузећа „Serb packaging” износе 3.687.000,00 динара, а укупне обавезе су 112.518.000,00 динара. На домаћем тржишту

потраживања износе 86.000,00 динара, а обавезе 11.200.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 3.601.000,00 динара, а обавезе 101.318.000,00 динара.

У Слободној зони „Зрењанин” укупна потраживања корисника који се баве производном делатношћу износе 1.650.651.250,00 динара, а укупне обавезе су 1.834.639.734,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 862.614.259,00 динара, а обавезе износе 60.642.484,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 788.336.990,00 динара, а обавезе 1.773.997.250,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Колпа” д.о.о. износе 208.652.250,00 динара, а укупне обавезе су 264.006.734,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 25.519.259,00 динара, а обавезе 32.013.484,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 183.132.990,00 динара, а обавезе 231.993.250,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Лк Арматуре” износе 15.179.000,00 динара, а укупне обавезе су 14.931.000,00 динара. На домаћем тржишту нема потраживања, а обавезе износе 930.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 15.179.000,00 динара, а обавезе 14.001.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „DAD Draexlmaier Automotive” д.о.о. износе 630.912.000,00 динара, а укупне обавезе су 83.425.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 247.094.000,00 динара, а обавезе износе 27.158.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 383.818.000,00 динара, а обавезе 56.267.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Dat Draexlmaier Automotive GmbH” - огранак Зрењанин износе 796.208.000,00 динара, а укупне обавезе су 1.472.277.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 590.001.000,00 динара, а обавезе износе 541.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 206.207.000,00 динара, а обавезе 1.471.736.000,00 динара.

У Слободној зони „Суботица” укупна потраживања корисника који се баве производном делатношћу износе 1.116.225.656,00 динара, а укупне обавезе су 2.164.161.285,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 5.754.011,00 динара, а обавезе 340.736.501,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 1.110.471.645,00 динара, а обавезе 1.820.424.784,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „SIEMENS” д.о.о. износе 2.238.294,00 динара, а укупне обавезе су 31.163.429,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 2.238.294,00 динара, а обавезе 25.696.168,00 динара. На ино-тржишту потраживања нема, а обавезе износе 5.467.261,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „DUNKERMOTOREN” д.о.о. износе 35.244.000,00 динара, а укупне обавезе су 288.154.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 2.534.000,00 динара, а обавезе износе 5.355.000,00

динара. На ино-тржишту потраживања износе 32.710.000,00 динара, а обавезе износе 279.799.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „NORMA GROUP” д.о.о. износе 586.266.044,00 динара, а укупне обавезе су 926.402.247,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 791.410,00 динара, а обавезе 53.401.532,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 585.474.634,00 динара, а обавезе износе 873.000.715,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „CONTITECH FLUID SERBIA” д.о.о. износе 475.502.536,00 динара, а укупне обавезе су 694.076.037,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 179.342,00 динара, а обавезе 55.029.747,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 475.323.194,00 динара, а обавезе 639.046.290,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „SWAROVSKI SUBOTICA” д.о.о. износе 16.974.782,00 динара, а укупне обавезе су 224.365.572,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 10.965,00 динара, а обавезе 201.254.054,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 16.963.817,00 динара, а обавезе износе 23.111.518,00 динара.

У „ФАС Слободна зона”, Крагујевац укупна потраживања корисника који се баве производном делатношћу износе 10.048.302.311,00 динара, а укупне обавезе су 38.248.735.319,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 6.411.517.315,00 динара, а обавезе 12.619.044.541,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 3.636.784.996,00 динара, а обавезе 25.629.690.778,00 динара.

У Слободној зони „Шабац” укупна потраживања корисника који се баве производном делатношћу износе 177.625.000,00 динара, а обавезе 743.049.000,00 динара.

У Слободној зони „Ужице” укупна потраживања корисника који се баве производном делатношћу износе 2.380.230.000,00 динара, а укупне обавезе су 2.935.218.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 544.054.000,00 динара, а обавезе 942.845.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 1.836.176.000,00 динара, а обавезе 1.992.373.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Ваљаоница бакра” А.Д. износе 1.267.641.000,00 динара, а укупне обавезе су 760.198.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 251.637.000,00 динара, а обавезе 574.737.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 1.016.004.000,00 динара, а обавезе 185.461.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Импол-Севал” А.Д. износе 880.046.000,00 динара, а укупне обавезе су 1.922.538.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 91.442.000,00 динара, а обавезе износе 227.494.000,00 динара.

На ино-тржишту потраживања износе 788.604.000,00 динара, а обавезе износе 1.695.044.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Импол Севал Техника” д.о.о. износе 23.565.000,00 динара, а укупне обавезе су 38.613.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 21.638.000,00 динара, а обавезе 35.952.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 1.927.000,00 динара, а обавезе износе 2.661.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Соррег сом” д.о.о. износе 190.245.000,00 динара, а укупне обавезе су 124.870.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 175.595.000,00 динара, а обавезе 36.411.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 14.650.000,00 динара, а обавезе износе 88.459.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Атлас” д.о.о. износе 18.357.000,00 динара, а укупне обавезе су 86.169.000,00 динара. На домаћем тржишту потраживања износе 3.366.000,00 динара, а обавезе 65.421.000,00 динара. На ино-тржишту потраживања износе 14.991.000,00 динара, а обавезе 20.748.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Монтајн” д.о.о. на домаћем тржишту износе 376.000,00 динара, обавезе 2.830.000,00 динара. Ово предузеће нема ни потраживања ни обавезе према ино-тржишту.

У Слободној зони „Крушевац” укупна потраживања корисника који се бави производном делатношћу износе 106.664.214,00 динара, а обавезе 163.502.842,00 динара.

У Слободној зони „Смедерево” укупна потраживања корисника који се баве производном делатношћу износе 187.272.095,00 динара, а укупне обавезе су 261.017.784,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Metech” д.о.о. износе 84.608.000,00 динара, а укупне обавезе су 84.848.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „Unitex” д.о.о. износе 72.680.000,00 динара, а укупне обавезе су 68.648.000,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „MS Tehnologie” д.о.о. износе 23.894.095,00 динара, а укупне обавезе су 18.646.784,00 динара.

Укупна потраживања предузећа „РКС Wiring Systems” д.о.о. износе 6.090.000,00 динара, а укупне обавезе су 88.875.000,00 динара.

У Слободној зони „Свилајнац” укупна потраживања корисника који се бави производном делатношћу износе 88.554.960,00 динара, а обавезе 374.294.571,00 динара.

Пословање корисника који се баве услужним делатностима

Поред корисника који се баве производном делатношћу, у свакој слободној зони постоје и корисници који се баве услужним делатностима, пре свега трговином. Ови корисници доприносе максималном искоришћењу расположивих капацитета сваке слободне зоне. Дobar пример позитивног утицаја поменутих корисника, на пословање слободне зоне имамо у Слободној зони „Нови Сад”, где друштво за управљање овом слободном зоном, баш захваљујући корисницима који се баве услужним делатностима, остварује добре резултате пословања.

У Слободној зони „Пирот” корисници који се баве услужним делатностима унели су у слободну зону из иностранства и ускладиштили робу у вредности од 43.152.911 евра.

Укупна вредност робе коју су корисници који се баве услужним делатностима извезли у иностранство износи 57.805.983 евра.

У Слободној зони „Зрењанин” корисници који се баве услужним делатностима унели су из иностранства у слободну зону и ускладиштили робу у вредности од 1.141.671 евра.

Вредност робе која је ускладиштена, а затим оцарињена и пласирана на тржиште Републике Србије износи 1.005.033 евра, односно 88,03% од укупне вредности робе унете из иностранства у слободну зону.

Роба укупне вредности 128.039 евра је на крају пословне године и даље била ускладиштена у слободној зони.

У Слободној зони „Суботица” корисници који се баве услужним делатностима унели су у слободну зону из иностранства и ускладиштили робу у вредности од 9.878.894 евра.

Вредност робе која је ускладиштена, а затим извезена из слободне зоне износи 6.979.521 евра, односно 70,65% од укупне вредности робе унете из иностранства у слободну зону.

Пласмана робе на тржиште Републике Србије није било.

У Слободној зони „Нови Сад” корисници који се баве услужним делатностима унели су у слободну зону из иностранства и ускладиштили робу у вредности од 43.710.525 евра.

Вредност робе која је ускладиштена, а затим извезена из слободне зоне износи 15.224.790 евра, односно 34,83% од укупне вредности робе унете из иностранства у слободну зону.

Вредност робе која је ускладиштена, а затим оцарињена и пласирана на тржиште Републике Србије износи 33.004.561 евра, односно 75,51% од укупне вредности робе унете из иностранства у слободну зону.

У **„ФАС Слободна зона”**, Крагујевац корисници који се баве услужном делатношћу унели су у слободну зону и ускладиштили робу у вредности од 20.818.403 евра.

У **Слободној зони „Шабац”** корисници који се баве услужним делатностима унели су из иностранства у слободну зону и ускладиштили робу у вредности од 230.721 евра.

Вредност робе која је ускладиштена, а затим извезена из слободне зоне износи 166.271 евра, односно 72,07% од укупне вредности робе унете из иностранства у слободну зону.

Вредност робе која је ускладиштена, а затим оцарињена и пласирана на тржиште Републике Србије износи 64.450 евра, односно 27,93% од укупне вредности робе унете из иностранства у слободну зону.

У **Слободној зони „Ужице”** корисници који се баве услужним делатностима унели су из иностранства у слободну зону и ускладиштили робу у вредности од 6.728.818 евра.

Вредност робе која је ускладиштена, а затим извезена из слободне зоне износи 3.931.663 евра, односно 58,43% од укупне вредности робе унете из иностранства у слободну зону.

Вредност робе која је ускладиштена, а затим оцарињена и пласирана на тржиште Републике Србије износи 2.797.155 евра, односно 41,57% од укупне вредности робе унете из иностранства у слободну зону.

Роба укупне вредности 1.944.244 евра је на крају пословне године и даље била ускладиштена у слободној зони.

У **Слободној зони „Крушевац”** корисници који се баве услужним делатностима унели су из иностранства у слободну зону и ускладиштили робу у вредности од 1.866.407 евра.

Вредност робе која је ускладиштена, а затим извезена из слободне зоне износи 139.614 евра, односно 7,48% од укупне вредности робе унете из иностранства у слободну зону.

Вредност робе која је ускладиштена, а затим оцарињена и пласирана на тржиште Републике Србије износи 1.821.815 евра, односно 97,61% од укупне вредности робе унете из иностранства у слободну зону.

Роба укупне вредности 52.601 евра је на крају пословне године и даље била ускладиштена у слободној зони.

У Слободној зони „Смедерево” корисници који се баве услужним делатностима унели су из иностранства у слободну зону и ускладиштили робу у вредности од 3.603.310 евра.

У Слободној зони „Свилајнац” није било корисника који се баве услужном делатношћу.

Табеларни приказ података који достављамо у прилогу чини саставни део овог извештаја.

Резиме

Укупни резултати пословања слободних зона у Републици Србији у 2014. години бележе благи пад у односу на 2013. годину. Овај пад резултат је пре свега пада укупног промета роба и услуга оствареног у „ФАС Слободна зона” Крагујевац и Слободној зони „Зрењанин”.

Укупна вредност реализованог промета роба и услуга мања је за 2,84%. На ово смањење утицао је пад вредности увоза робе, извоза и пласмана робе на тржиште Републике Србије. Вредност увоза робе је у односу на 2013. годину мања за 3,24%, при чему је увоз репроматеријала мањи за 9,03%, док је увоз готових производа већи за 61,95%. **Извоз и пласман робе на тржиште Републике Србије, као и вредност пружених услуга у слободној зони мањи су у односу на 2013. годину за 2,51%.** Напомињемо да је извоз робе у 2014. години мањи у односу претходну годину за 2,06%, док је вредност пружених услуга већа за 101,35%.

Извоз робе произведене у слободним зонама мања је за 2,77% у односу на 2013. годину, док је извоз стране робе, која је ускладиштена а затим извезена, већи за 17,44%. У укупно оствареном извозу учешће робе произведене у слободним зонама износи 95,78%. Учешће стране робе, која је ускладиштена а затим извезена, у укупном извозу робе из слободних зона износи 4,22% и овај извоз је само статистички приказан, с обзиром да нема утицаја на девизни прилив.

Из Републике Србије у 2014. години извезено је робе у вредности од око 11.157.000.000 евра¹. **Учешће извоза робе из слободних зона у укупном извозу Републике Србије у 2014. години износило је 19,00% (2.119.924.949 евра),** што представља пад од 0,68% у односу на 2013. годину.

Истичемо да се предузећа, корисници слободних зона, „Фиат Аутомобили Србија”, „Тигар Турес” и „Импол Севал”, налазе на листи петнаест највећих извозника из Републике Србије у 2014. години.

---

¹ Према подацима Агенције за промоцију и страна улагања

Промет услуга у слободним зонама повећан је за 101,35%. Највећи раст промета услуга забележен је у „ФАС Слободна зона” Крагујевац у износу од 30,58%, док је Слободна зона „Шабац” забележила највећи пад у посматраној категорији у износу од 69,85%.

Пружене услуге се првенствено односе на издавање пословног, производног и складишног простора као и на остале логистичке услуге које се пружају корисницима слободних зона.

Привредно друштво за управљање Слободном зоном „Пирот” које својим корисницима, поред издавања простора, пружа и комплетне логистичке услуге, остварило је промет услуга у износу од 2.340.192 евра и вредност пружених услуга у овој слободној зони већа је за 5,44% у односу на 2013. годину.

Такође, добар пример је и Слободна зона „Нови Сад”. Наиме, поменута слободна зона, која је и током 2014. године инвестирала у адаптацију пословног, производног и складишног простора, својим корисницима пружа читав сет логистичких услуга и по том основу остварује добре резултате пословања.

Укупна вредност производње у слободним зонама у односу на 2013. годину мања је за 3,35%. У свим слободним зонама забележен је раст вредности остварене производње, осим у „ФАС Слободна зона” Крагујевац у којој је забележен пад производне активности за 12,40% у односу на 2013. годину. Пад у вредности остварене производње у „ФАС Слободна зона”, Крагујевац може се сматрати очекиваним, имајући у виду чињеницу да је током 2013. године компанија „Фиат Аутомобили Србија” д.о.о. први пут извршила испоруку свог производа, модела 500Л, својим купцима у целом свету, док испорука овог производа током 2014. године, представља поновну куповину од стране купаца и било је очекивано да ће вредност поновљене куповине бити нижа у односу на вредност из 2013. године.

Веома је важно нагласити да домаћи репроматеријал учествује са **15,76%** у укупном репроматеријалу који је коришћен за потребе производног процеса, што је за **7,35% мање** у односу на 2013. годину.

Број запослених који раде у слободним зонама износи 19.255 радника и у односу на 2013. годину повећао се за **5,14%**.

Обим инвестиционих улагања већи је за 5,47% у односу на 2013. годину. Највеће инвестиционо улагање реализовано је у Слободној зони „Пирот” у износу од 137.145.498,00 евра (65,71% укупних инвестиционих улагања у свим слободним зонама).

Већи обим инвестиционих улагања у 2014. години у односу на 2013. годину, резултат је инвестиционе активности компанија „Тигар Турес” (100% власништво „Michelin”).

Међутим, важно је истаћи да се током 2015. године и почетком 2016. године очекују значајне инвестиционе активности, пре свега у Слободној зони „Пирот” где компанија „Тигар Турес” (100% власништво „Michelin”) наставља са инвестиционим активностима у проширење производних капацитета са садашњих 8.000.000 гума годишње на 12.000.000 гума. Такође, у поменутом периоду очекује се у Слободној зони „Шабац” реализација инвестиција италијанских компанија које су потписале уговор са привредним друштвом за управљање слободном зоном или су у завршним фазама преговора и које требају да инвестирају у изградњу производних простора и набавку опреме износ од 12.000.000 евра.

Привредна друштва за управљање слободним зонама у 2014. години остварила су успешније пословне резултате у односу на 2013. годину. Тачније, нето добит је повећана за 87,02%. Ово смањење нето добити резултат је, пре свега, пада прихода привредних друштава за управљање слободним зонама проузрокованих тежњом истих да кроз ниже цене услуга задрже постојеће и привуку нове кориснике.

У вези са напред наведеним, привредно друштво за управљање Слободном зоном „Суботица” имало је пораст остварене добити за 306,65% у односу на 2013. годину, док је привредно друштво за управљање Слободном зоном „Нови Сад” забележило пад остварене добити за 90,88% у односу на 2013. годину.

Такође, привредно друштво „СЗ ФАС” д.о.о. остварило је нето губитак који је у односу на 2013. годину већи за 5,03%. Напомињемо, да остваривање добити није приоритет овог привредног друштва, већ је приоритет стварање услова за заокруживање процеса производње у оквиру ове слободне зоне, кроз привлачење највећег броја коопераната предузећа „Фиат Аутомобили Србија” у ову слободну зону.

Број корисника у слободним зонама у 2014. години повећан је за 15,93% у односу на 2013. годину. У 2014. години забележен је пораст домаћих корисника слободних зона за 38 корисника, односно 30,16%.

Закључак

Анализом Извештаја о пословању за 2014. годину, које су доставила привредна друштва за управљање слободним зонама, може се закључити да постоји благи пад у најзначајнијим економским категоријама у односу на 2013. годину, и то: пад обима производње, вредности увоза и вредности извоза робе, док је истовремено дошло до пораста броја корисника, висине инвестиционих улагања и броја запослених радника, тако да се у наредној години очекује значајан раст економских категорија које у овој години бележе благи пад.

Веома је важно нагласити да је, горе поменути пад у најзначајнијим економским категоријама, резултат смањене привредне активности „ФАС Слободна зона”, Крагујевац, док све остале слободне зоне бележе значајан раст у поменутиим категоријама.

Истичемо да је у 2014. години вредност индустријске производње у Републици Србији мања за 6,5% у односу на претходну годину², док слободне зоне бележе пад обима производње за 3,35% у односу на 2013. годину.

У укупном извозу робе из Републике Србије слободне зоне учествовале су са 19,68% у 2013. години, а у 2014. години са 19,00%.

Концепцијски посматрано, слободне зоне постављене су као генератори развоја појединих подручја и региона земље. Слободне зоне омогућавају најбрже привлачење инвестиција у нову опрему и осавремењавање производних процеса што је кључна претпоставка за побољшање конкурентности и постизање већег извоза.

Управа за слободне зоне почела је са радом у децембру 2008. године и у том моменту су функционисале три слободне зоне. Данас по решењу Владе имамо 13 слободних зона, од чега једна још увек није почела са радом, с обзиром да решење за почетак рада доноси министар надлежан за послове финансија на предлог комисије која на захтев слободне зоне проверава испуњеност услова за почетак рада и свој предлог доставља министру. У 2009. години је функционисало шест слободних зона, у 2010. и 2011. години седам, а у 2012. и 2013. години девет.

У 2009. години је дошло до стагнације у раду слободних зона, имајући у виду светску економску кризу. Међутим, и те године пад индустријске производње у Републици Србији износио је 12,10%, док је пад производње у слободним зонама износио 3,14%. Такође, извоз робе из Републике Србије био је мањи за 24,00%, док је извоз робе произведене у слободним зонама био мањи за 6,56%. Оно што је веома битно је да и те године у слободним зонама нико није отпуштен од радника и да су сачувана сва радна места.

У 2010. години укупна вредност производње у слободним зонама у односу на 2009. годину порасла је за 71,00%, извоз је био већи за 30,00%, учешће домаћег репроматеријала у укупно утрошеном репроматеријалу за 290,00%, а обим инвестиционих улагања био је три пута већи.

У 2011. години укупна вредност производње у слободним зонама у односу на 2010. годину порасла је за 50,00%, извоз робе произведене у зони је био већи за 68,00%, учешће домаћег репроматеријала у укупно утрошеном репроматеријалу за 260,00%, а обим инвестиционих улагања био је три пута већи (387.284.139евра).

У овом периоду четири слободне зоне су прошириле подручје, делом због доласка нових инвеститора, а делом због нових инвестиција и проширења производње постојећих корисника зоне. Као резултат развоја ових зона у 2011. години имали смо укупно 8.000 запослених у слободним зонама.

---

² Према подацима Републичког завода за статистику

У 2012. години проширене су још две слободне зоне. Имајући у виду да нова проширења постојећих слободних зона више нису била могућа, на захтев нових инвеститора (неки инвеститори у споразуму потписаним са Владом инсистирали су да раде у режиму слободне зоне) у 2012. години су формиране четири нове слободне зоне. Укупна вредност производње у односу на 2011. годину порасла је за 38,79%, извоз робе произведене у зони је био већи за 64,63%, учешће домаћег репроматеријала у укупно утрошеном репроматеријалу за 153,59%, а обим инвестиционих улагања био је већи за 95,10% (755.605.532,00 евра). Такође, број запослених повећао се за 83,87%.

У 2013. години проширене су две слободне зоне. Укупна вредност производње у односу на 2012. годину порасла је за 170,23%, извоз робе произведене у зони је био већи за 154,96%, учешће домаћег репроматеријала у укупно утрошеном репроматеријалу за 260,17%, обим инвестиционих улагања био је мањи за 73,81% , али се број запослених повећао за 25,61%.

У 2014. години основане су две слободне зоне и проширена је једна слободна зона. Укупна вредност производње у односу на 2013. годину смањена је за 3,35%, извоз робе произведене у зони је био мањи за 2,77%, учешће домаћег репроматеријала у укупно утрошеном репроматеријалу за 5,95%, обим инвестиционих улагања био је већи за 5,47%, док се број запослених повећао за 5,14%.

Развој слободних зона у претходних пет година и раст у свим наведеним економским категоријама најбоље се види из приложених графикана.

Вредност оствареног промета у слободним зонама у периоду од 2008. до 2014. године, приказан је следећим графиконом.

Вредност остварене производње у слободним зонама у периоду од 2008. до 2014. године, приказана је следећим графиконом.

Вредност извоза из слободних зона у периоду од 2008. до 2014. године, приказана је следећим графиконом.

Вредност инвестиционог улагања у слободним зонама у периоду од 2008. до 2014. године, приказана је следећим графиконом.

Укупан број запослених радника у слободним зонама у периоду од 2008. до 2014. године, приказана је следећим графиконом.

Имајући у виду да у Републици Србији већ постоји 13 слободних зона, као и да се до краја ове године очекује формирање слободне зоне у Београду, мишљења смо да у наредном периоду првенствено треба радити на привлачењу нових инвеститора у постојеће слободне зоне и у складу са захтевима и потребама ићи на проширење подручја слободних зона које већ функционишу.

Истовремено, потребно је радити и на изменама и допунама Правилника о облику и садржини извештаја о пословању слободних зона („Службени гласник РС”, број 70/06) којима би образац извештаја био усклађен са потребом вршења детаљније анализе пословања корисника слободних зона и утицаја њиховог пословања на привреду Републике Србије.

Влада је у марту 2011. године усвојила Стратегију развоја слободних зона у Републици Србији за период од 2011. до 2016. године („Службени гласник РС”, број 22/11), која представља први стратешки развојни документ из области развоја слободних зона који на конзистентан и целовит начин дефинише основне развојне правце слободних зона и начине њиховог остваривања у наредним годинама. Један од најважнијих разлога доношења стратегије је тај што дотадашњи развој слободних зона није испунио очекивања. У великој мери на ово су утицали укупни услови пословања у слободним зонама Републике Србије, у односу на услове пословања у слободним зонама суседних земаља, где се пре свега мисли на пореске олакшице, царинску процедуру, као и подстицајне мере локалне самоуправе.

Имајући у виду да царинска ослобођења за кориснике слободне зоне све више губе на значају, наметнула се потреба за увођењем додатних стимулативних мера које би слободним зонама омогућиле даљи просперитет. Под додатним стимулативним мерама, пре свега се мисли на пореске олакшице за кориснике слободних зона, као и подстицајне мере локалне самоуправе.

Управа за слободне зоне је у складу са акционим планом наведене Стратегије иницирала измене Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ-а са правом и без права на одбитак претходног пореза, Закона о порезу на добит правних лица, као и Закона о порезу на додату вредност.

Истичемо да је 2. новембра 2011. године ступио на снагу Правилник о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ-а са правом и без права на одбитак претходног пореза („Службени гласник РС”, број 79/11), којим је прописано да су корисници слободних зона ослобођени од плаћања ПДВ-а на потрошњу енергената у слободним зонама.

Законом о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, број 101/11), који је ступио на снагу 7. јануара 2012. године, а почео да се примењује од 1. фебруара 2012. године, уведен је нови порески подстицај за кориснике слободних зона који се баве производном делатношћу у смислу умањења обрачунатог пореза на добит правних лица у износу од 100% за добит остварену обављањем производне делатности у слободној зони.

Међутим, Законом о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, број 119/12), који је ступио на снагу 15. децембра 2012. године, поменути порески подстицаји су укинута, што је код већине корисника слободних зона протумачено као правна несигурност, имајући у виду да овај порески подстицај није ни почео да се примењује.

Такође, Законом о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, број 119/12), који је почео да се примењује од 1. јануара 2013. године, прописано је, између осталог, и да се ПДВ не плаћа на промет добара

и услуга у слободној зони, а за које би обвезник – корисник слободне зоне имао право на одбитак претходног пореза када би та добра односно услуге набављао за потребе обављања делатности ван слободне зоне.

С тим у вези, министар надлежан за послове финансија и привреде донео је Правилник о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза („ Службени гласник РС“, број 120/12) који је ступио на снагу 1. јануара 2013. године.

На овај начин отклоњени су недостаци примене ПДВ-а у слободним зонама, што се пре свега односило на обављање промета робе и услуга у слободној зони (пословна сарадња предузећа „Фиат Аутомобили Србија” са кооперантима у оквиру слободне зоне).

Такође, локална самоуправа може стимулативним мерама значајно утицати на развој слободних зона. Закон о слободним зонама потенцира активно учешће органа локалне самоуправе као могућег оснивача слободне зоне и такође пружа могућност да локална самоуправа даје додатне подстицајне мере за пословање у оквиру слободне зоне. У том смислу се, код оснивања слободне зоне, обавезно тражи мишљење органа локалне самоуправе о оправданости оснивања исте. Оснивање слободне зоне треба да се базира на реалним могућностима, а не само на жељи органа локалне самоуправе или регионалних органа, да на својој територији поседују слободну зону. Сходно својим овлашћењима, локална самоуправа може да донесе одлуку о погодностима за изградњу објеката и инфраструктуре на подручју слободне зоне, да омогући обезбеђење грађевинских и употребних дозвола по убрзаном поступку, као и да елиминира сва друга административна одуговлачења. У нашој пракси добра сарадња органа локалне самоуправе са слободним зонама присутна је у Пироту, Апатину и Смедереву, где су органи локалне самоуправе донели низ одлука о стимулативним мерама за пословање у оквиру слободне зоне. Остале слободне зоне, бар за сада, немају подршку органа локалне самоуправе у погледу одређених повластица.

С тим у вези, веома је важно да Управа за слободне зоне, активно учествује у реализацији дела акционог плана Стратегије развоја слободних зона Републике Србије за период од 2011-2016. године који се односи на усвајање подстицајних мера од стране локалних самоуправа за кориснике слободних зона.

Предлог мера

Ради реализације закључка овог извештаја, а у складу са усвојеном Стратегијом развоја слободних зона у Републици Србији за период од 2011. до 2016. године, неопходно је радити на даљој реализацији акционог плана који је дефинисан овом стратегијом нарочито у погледу сарадње Управе за слободне зоне са представницима локалних самоуправа са циљем усвајања подстицајних мера за кориснике слободних зона на чијој територији постоје слободне зоне.

Прилог: табела x 7